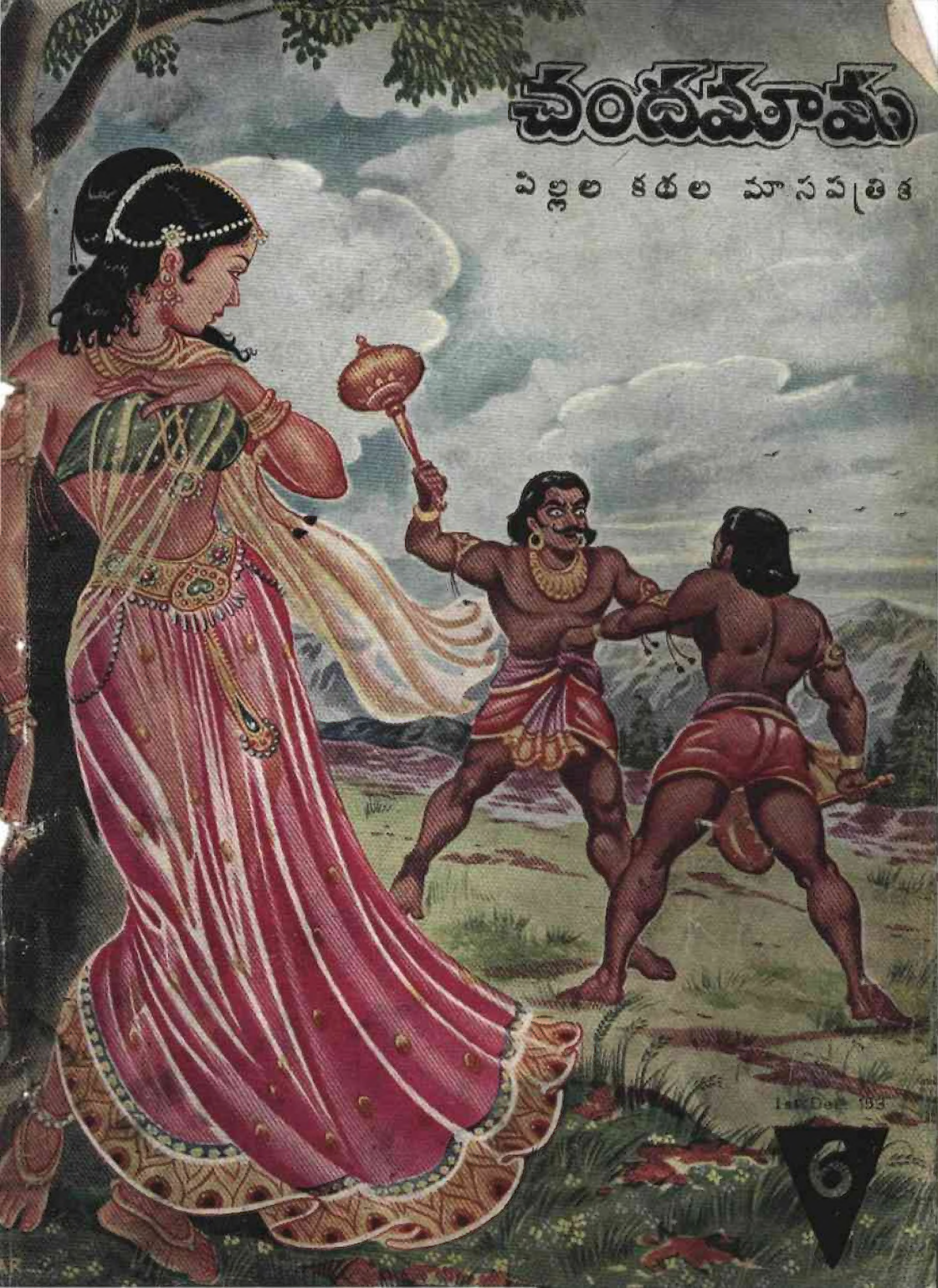

చందమామ

విజ్ఞల కథల మాసపత్రిక

బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్య

పూలరంగడు

పంపినవారు :
ఆర్. ఎన్. జాన్ - విజయనగరం

దు స్తున్నది
వాహినీ చిత్రము

పెద్ద మనుషులు

నిర్మాత-దర్శకుడు కే.వి.రెడ్డి B.Sc.Hons.

నాట్య జీవిత నాట్యాల నిరూపించే నిరుపమాన సాంఘిక చిత్రము

ఈ సంచికలో కథలు - వింతలు - విశేషాలు

అసలుమాట (గేయకథ) ...	10	పుప్పులతోటలో కల్లోలం ...	34
మహాపురుషుడు ...	13	అంగవస్త్రం ...	37
శబ్దవేధి (సీరియల్) ...	17	లీలా-లాల్ (గేయకథ) ...	42
కుండలో దొంగలు ...	26	నలుమూలల సడకలు ...	43
కుబేరుడి కొలను (జాతక కథ) ...	28	అంత మంచిరాజు ...	44
కథ విన్న ఫాదుషా (గేయం) ...	33	మోటార్ కారుల తమాషా ...	48
		మాట్లాడు రామప్పా! ...	49

ఇవన్నిగాక - రంగులబొమ్మ కథ - తైపుచిత్రాలు
ఫోటోశిర్షికల పాటి - మొదలైన మరిఎన్నో ఆకర్షణలు

రావల్ గాన్

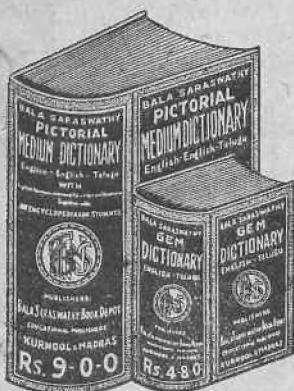

గ్లూకోజు, మంచి పాలు, చక్కెర—వీటితో తయారై, చేతితో తాకబడక, యిండ్రి సహాయవలన ప్యాకింగ్ కాబడినవి.

“రావల్ గాన్” మిఠాయిలూ, టాప్స్ లూ గత పది సంవత్సరాలుగా ప్రసిద్ధిచెందినవి. ఉచిత బహుమతుల కేటలాగ్ కోసం వ్రాయండి నేమిచంద్ పారస్ మల్ అండ్ కో.,

128 - ఎ, నైనియప్పనాయక్ వీధి,
మదరాసు - 3

మిడియమ్ డిక్షనరీ

Balasaraswathi Pictorial Medium Dictionary**ENGLISH - ENGLISH: TELUGU**

with English Synonyms, Antonyms, Definitions and Illustrations together with an Encyclopedia for Students

విద్యార్థులార్ :

మా డిక్షనరీ విద్యార్థులకు-విజ్ఞానవేత్తలకు నిత్యం వారు చేసే విద్యా వ్యాసం గంలో ఎంతో ఉపయోగపడుతోంది. వేనకువేద దీనివల్ల నేడు లాభపడుతున్నాడు. విజ్ఞానం కావాలని, అంగ్లభాషలో పరిశ్రమ చేయాలని అనుకొనేవారందరికి చేదోడు వాదోడుగా వుండి, మీకా భాషలో శక్తిసామర్థ్యాలు తక్కువగావున్న లోపాన్ని తీర్చగలదు. ఇందులో మీకు అవసరమైనట్టి పదాలన్నింటిని కూర్చి సరిక్రొత్త వర్ణితో (English to English and Telugu and English synonyms, Antonyms, Definitions, and Illustrations together with an Encyclopedia for students) చేర్చి అందము చందము లోలి కేట్లుగా ముద్రించినాము. విద్యకు - విజ్ఞానానికి పరిశ్రతో విజయానికి మీకు ఈ డిక్షనరీ ఎంతైనా తోడ్పడగలదని హామీ యిస్తున్నాము. పూర్తి క్యారిక్టైండు మీడియం డిక్షనరీ ధర రూ. 9-0-0. ఇం డిక్షనరీ ధర రూ. 4-8-0. తక్కువ వెల: ఎక్కువ విలువ:: అవకాశాన్ని జారవిడుచుకోకుండా జాగ్రత్తపడాలని మిమ్మల్ని ప్రత్యేకంగా కోరుతున్నాము.

బాలసరస్వతి బుక్ డిపో, పోస్టు బాక్సు నెం. 3 కర్నూలు & మద్రాసు 1.

గుప్తా & బ్రదర్స్, బుక్ సెల్లర్స్, విశాఖపట్టణం వారివద్దకూడా దొరుకును.

కినిమా

అత్యధిక ప్రచారంగల సినిమా మాసపత్రిక

తెలుగు - తమిళం - కన్నడ భాషలలో
వెలువడుతోంది.

ఏదీపతి 8 అణాలు :: సంవత్సర చందా రూ. 6.

వి ప రాలకు :

చందమామ పబ్లికేషన్స్,

2 & 3 ఆర్కాట్ రోడ్, పడవళని, మద్రాసు - 26.

For

PLEASANT READING &
PROFITABLE ADVERTISING

**Chandamama
Group**

SERVING THE YOUNG
WITH
PICTORIAL STORY FARE

THROUGH
CHANDAMAMA
(TELUGU, HINDI, KANNADA)

AMBULIMAMA
(TAMIL)
AMBILI AMMAVAN
(MALAYALAM)

AND
CHANDOBA
(MARATHI)

CHANDAMAMA PUBLICATIONS

VADAPALANI

::

MADRAS-26

చందాదారులకు మనవి

★

పైనెల చందమామ యినెల చివరి వారంలో పోస్టు అవుతవి. సకాలంలో అందనివారు, వారి పోస్టాఫీసులో ఏర్పాదు చేస్తూ, పై నెల పదోతేదీలోగా మాకు తెలియపర్య గోరుతాము. ఆ పైబడువచ్చు కంప్లెంట్లు, గత నెలలో చేతలేదనే కంప్లెంట్లు గమనించబడవు.

మేనేజరు

‘చందమామ’కు
ఏజంట్లు కావాలి

★

ఏజంట్లు లేనిచోట్ల ప్రతి ఊరా చిన్న చిన్న ఏజంట్లు కావాలి. మీరు ఏజంటయి కొద్ది కాపీలుకూడా తెప్పించుకోవచ్చును. మీరు ప్రతినెలా 2-0-0 పంపుతూ వుంటే మీకు 7 కాపీలు పంపుతాము. ఈ పద్ధతినీ మీకు ప్రతినెలా 0-10-0 లాభం వుంటుంది. పూర్తివివరాలకు వ్రాయండి.

చందమామ ఆఫీసు

వడవతని, మద్రాసు - 26

నవ వికసిత పుష్పం వలె

తాజాగా, మనోహరంగా ఉండండి...

హమాం క్రొత్త సువాసన
కలది... మరియూ ఎక్కువ
కాలం మన్నమకూడా!

హమాం
టాయిలెట్ సబ్బును
వాడుడు

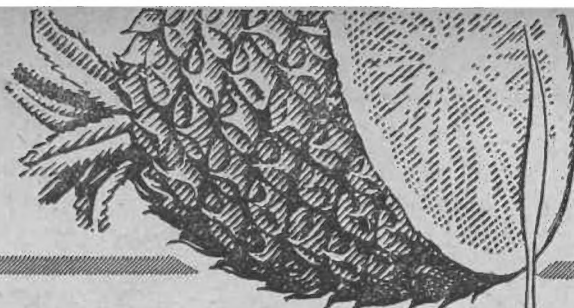
ది తాతా ఆయిల్ మిల్స్
కంపెనీ లిమిటెడ్

తాతా తయారు

మొంబై, ఇండియన్ సోప్ & టాయిలెటరీస్ మేకర్స్ అసోసియేషన్

తాజా పండ్లు మధ్యగల

స్వీట్స్ స్వతస్విర్భవైన విటమిన్లు గలవి
—యివి కాక క్రిమ్ టోపిస్, టాప్స్
చక్కెర లావీన్, పెప్పర్ మెంట్
లాజెంజీస్, యింకా ఎన్నో వందల
రకాలు దొరకును.

ఇండియా లోని ఏకైక ఎయిర్ కండిషన్డ్ స్వీట్స్
ప్యాక్టరీలో తయారు చేయబడిన శ్రేష్టమైన స్వీట్లు.

ASP-M-17

డోంగ్రేగారి

బాలామృతం

బలహీనమైన బిడ్డలకు పుష్టినిచ్చి, పండ్లు
మొలిచేటప్పుడు ఆయ్యే విరేచనములు
నిలిపి, బలమును అరోగ్యము నిచ్చును

K. T. Dongre & Co., BOMBAY-4

సకల దంత వ్యాధులకు

కోతిమార్కు నల్ల పండ్ల పాడి

ప్రతిదోట దొరకును.

నోగి లండ్ కో

87 బైనాబజార్ రోడ్, మద్రాసు-1

సాకిస్తులు: ట్రేడ్ ప్రామోటింగ్ కార్పొరేషన్
పొట్టుబాక్సు నెం. 50, విజయవాడ-2.

మనోహర పరిమళమునకు . . .

మైసూరు బాత్ ట్యాబ్లెట్లు

ఆహ్లాదకరమైన మల్లెపువ్వుల సువాసనతో కూడినది
సుప్రసిద్ధ మైసూరు శాండల్ సోప్ వారి తయారీ

'అన్నిచోట్లా దొరుకును

గవర్నమెంటు సోప్ ఫ్యాక్టరీ

బెంగళూరు

(మెంబర్ ఐ. ఎస్. టి. ఎమ్. ఎ)

మీరు చదివారా ?

“ ఐదుప్రశ్నలు ”

రసవత్తరమైన పెద్ద కథ

వెల 6 అణాలు మాత్రం

మీ కాపీకోసం మా ఏజంటును అడగండి

లేదా, 7 అణాలు మణియార్ద్రుద్వారా పంపండి

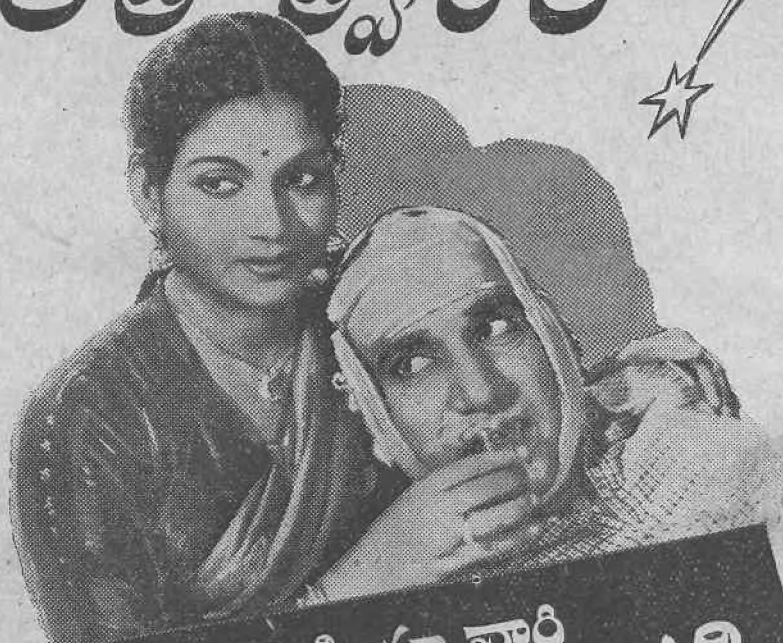
చందమామ పబ్లికేషన్స్

వడపల్లిని

::

మదరాసు - 26.

అతి త్వరలో!

ఈస్టిండియా వారి
పక్కమంటి
అమ్మాయి

అంజలి • రేలంగి •
డైరెక్టర్ • సి.పుల్లయ్య

చందమామ

ఇంతటితో మన చందమామకు ఆరేళ్ల ఆరు నెలల పయస్సు నిండుతున్నది. ఈ గడువులో చందమామ ఆడిన ఆటలా, పాడిన పాటలా ఎటువంటివో వచ్చేనెల తెలుసుకుందురుగాని. ఈ సంచికలో 'శబ్దవేధి' సీరియల్ ముగిసింది. ఆతరువాత వచ్చే కథ 'తోకచుక్క' ఇందులోని కొందరి స్వరూపాలూ, కొన్ని సంఘటనలూ 25-వ పేజీలో చూడవచ్చు. కిందజనారి వేషాన 'పాట్లపిల్లి' అనే కథ మూడురంగుల బొమ్మలతో తయారైంది కద! ఇదిచూచి చాలామంది ఆటవంటి 'త్రివర్ణ చిత్రాలు' వేయమని కోరుతూ ఉత్తరాలు వ్రాశారు. అందుచేత, ఆవకాశాన్నిబట్టి వచ్చే సీరియల్ కథ మూడురంగులలో ముద్రించబానికి ప్రయత్నిస్తాము.

సంపుటి : డిసెంబర్ 1953 : సంచిక 6

MOON & CO

MOON & CO

అసలు మాట

కళ్ళద్దాలను సమకూర్చుటలో
తెలివిమడుతుడని పేరు గణించుచు
చాలకాలముగ నుండే వా డొక
ఊళ్ళో ఒక ఘన ప్రజ్ఞావంతుడు.

“చదువుట కష్టం అయితే సుళువుగ
చదివే సదుపాయం చేస్తా”నని
పెద్దగ వ్రాసిన బల్ల కట్టుకొని
పెద్దపావునే పెట్టె నీతండు.

వీధిని పోతూ వెంగలి యొక, డా
వీధిని పోయే ఎవనవల్లసే
బల్లమీది ఆ వ్రాత తెలుసుకుని
చల్లగ తానా పావును జేరి—

“చదివే సదుపాయం చూస్తుర?”అని
బెదురుచు నడుగగ నా యజమాని
“మన పని అడియే, రండి మిమ్మొక
కణములోనే చదివిస్తా గను”డని

లేత అద్దముల జోడు సమర్పి
చేతికి చక్కని పుస్తక మిచ్చి
“ఏమైనా ఇవి అనుచున్నవా:
ఏమీ సుళువుగ చదువజాలరా!

(గే య క థ)

ఐతే ఇవి చూడం "దని కొంచెం
ముతకద్దాలిడి "యెట్లున్న?" దన
"ఎప్పటివలెనే ఉన్నది స్థితి"యని
చప్పరించి ఆ వెంగలి యనెను.

"ఐతే యిక మీ చత్వారానికి
భూతద్దం యిది దుర్భిణితో సమ"
మంటూ అతడొక జత తగిల్చి "యే
మంటారిప్పుడు చెప్పండి" యన

"వెనుకటికంటే అయోమయంగా
ఉన్నది! మీ సదుపాయ మిదా?" యనె.
తనవద్దను గల అద్దాలేవీ
అనకపోవుట కాశ్చర్యపడి

నిదానముగ గని, అతడొక గ్రుడ్డియు
కాదని తెలిసి, ఆ యజమాని
"ఐతే అయ్యా! అసలుమాట చదు
వయినా వచ్చా తమ?" కని అడుగగ

"ఐతే నాకా చదువే వస్తే
మీ యార్భాటం దేనికి దండగ?
మిము పోలీసుకి పట్టిస్తా"నని
ధుమధుమ వెంగలి లేచిపోయెను.

అట్ట మీ ది బొమ్మ

మత్స్యయంత్రం భేదించిన సవ్యసాచి మెడలో ద్రౌపది పూలమాల వేసిందని చెప్పాముకద! ఐతే, పెద్దల ఆదేశంప్రకారం ఆమె పంచపాండవు లైదుగురనూ పెళ్ళాడవలసి వచ్చింది. పెండ్లి కాగానే, పాండవులు రాజధాని ఐన ఇంద్ర ప్రస్థపురానికి వెళ్ళిపోయారు.

ఒకరోజున నారదమహర్షి వచ్చి వారికి అనేకమైన హితబోధలు చేస్తూ, సుందోపసుందుల కథకూడా చెప్పాడు.

సుందోపసుందులు 'నికుంభుడు' అనే రాక్షసుని కుమారులు. వారు సామాన్యులు కారు. ఇద్దరూ మంచి తపస్సాలులు. ఒకరికొకరు గాఢ మైత్రితో ఉండేవారు. ఈ మైత్రి ఎప్పడూ ఇలానే ఉంటుండని వారి నమ్మకం. ఈ నమ్మకంతో ఒకప్పుడు బ్రహ్మనుగూర్చి వారు ఘోర తపస్సు చేశారు.

బ్రహ్మ ప్రత్యక్షంకాగా, వారు "దేవా!—పరస్పరమూ మాకు మేము తక్కు, ఇతరులెవ్వరివలనా మాకు చావులేకుండా వరం ఆనుగ్రహించవలసింది" అని కోరుకున్నారు. 'సరే' అనిచెప్పి బ్రహ్మ తనలోకానికి వెళ్ళిపోయాడు.

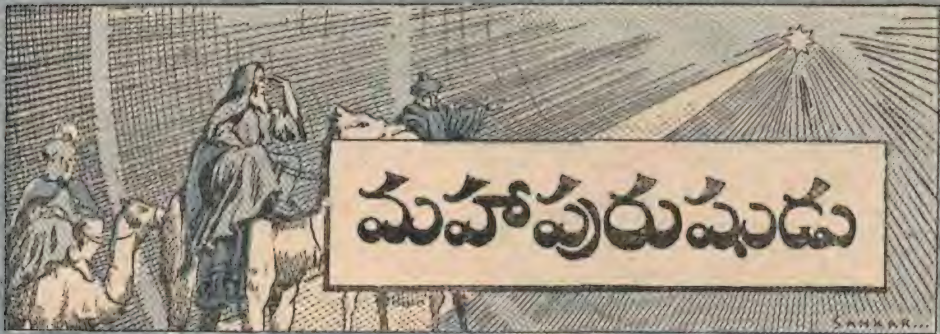
పరబలంవలన వాళ్ళు గర్విష్టులై, దేవలోకంమీదికే దండెత్తారు. భూలోకమందు సాధులను హింసింపసాగారు. ప్రజ వాళ్ళ బాధ భరించలేక తిన్నగా పోయి బ్రహ్మతో మొరపెట్టుకున్నారు.

అప్పుడు బ్రహ్మ విశ్వకర్మునిచేత ఒక చక్కటి స్త్రీరూపాన్ని తయారు చేయించాడు. బ్రహ్మ ఆమెను పిలిచి, "ఓ తిలోత్తమా! నీవు భూలోకానికి పోయి, గర్విష్టులైన సుందోపసుందులను పరిమార్చిరావాలి" అన్నాడు.

సమయంచూచి ఆమె భూలోకానికి దిగివెళ్ళి, వారిని ఎంతగానో ఆకర్షించింది. ఆమెను చూచి వారిద్దరూ 'నేను పెళ్ళాడతా'నంటే 'నే పెళ్ళాడతా'నని పోటీలుపడి తగవులాడారు.

తిగవు తెగలేదు. వారిలోవారికి ఆమెనుగురించి మత్సరం ఎక్కువైంది. చివరకు యుద్ధానికి తలపడి, ఇద్దరూ యుద్ధంలో చచ్చి, కింద పడ్డారు.

తిలోత్తమ మళ్ళీ దేవలోకానికి వెళ్ళిపోయింది. ఆ దుర్మార్గుల పీడ వదలినందుకు సమస్తలోకాలూ సంతోషించినై.

మహాపురుషుడు

పూర్వకాలమందు 'బె తె ల్లా మ్' అనే గ్రామానికి సమీపంలో గొల్లపిల్లవాళ్లు కొందరు గొట్టెలను కాస్తూవున్నారు. వాళ్ళకు ఒక నాటి రాత్రి ఆకాశంలో ఒకమూల గొప్ప చుక్క ఒకటి కానవచ్చింది. ఇది ఏమిటా అని వాళ్ళు భయమూ ఆశ్చర్యమూ పొందుతూవుండగా, ఒక దేవదూత దిగి వచ్చి వాళ్ళయెదుట నిలబడ్డాడు.

"అబ్బాయి లా!—భయపడకండి. మనందరకూ దేవదేవుడైన ఏసుక్రీస్తు ఇప్పుడు జన్మించివున్నాడు. ఇందుకోసమే ఆ గొప్ప నక్షత్రం అలా మెరుస్తున్నది," అనిచెప్పి అదృశ్యమయ్యాడు. దేవదూత మాటలకు ఉప్పొంగిన గొల్లపిల్లవాళ్లు ఆ చుక్కమెరిసే దిక్కుకు పోసాగారు.

ఆ చుక్క చాలామందికి కనిపించింది. ఆ చూచినవారిలో ముగ్గురు మహాజ్ఞానులు కూడా వున్నారు. ప్రపంచాన్ని ఉద్ధరించగల

మహాపురుషుడు ఏసుక్రీస్తు పుట్టాడని, వారు పోయి తమ ప్రభువైన 'హిరాడ్'తో విన్నవించారు.

'అయితే, క్రీస్తు ఎక్కడ వున్నాడో చూచి రండి. వచ్చి నాకు చెప్పండి. నేనూ పోయి దర్శనం చేసుకొంటాను' అన్నాడు హిరాడ్. వెంటనే రాజాజ్ఞప్రకారం జ్ఞానులు ముగ్గురూ లొట్టిపట్టలమీద బయలుదేరి క్రీస్తును చూడబోయారు.

ప్రభువైన హిరాడ్ జ్ఞానులతో అలా అన్నాడేకాని, నిజానికి అతనికి క్రీస్తుపైన భక్తి లేదు. అతను బహుక్యూరుడు. కఠినాత్ముడు. క్రీస్తు పుట్టిన ఉనికి తెలిస్తే, అక్కడకు తను స్వయంగా పోయి, పసివానిని పరిమార్చవలెనని రాజు దురుద్దేశం.

గొల్లపిల్లవాళ్ళను సాయంత్రమకొని జ్ఞానులు ముగ్గురూ ఆ గొప్పచుక్క మెరిసే దిశకు వెళ్ళారు. కొన్నాళ్ళు ప్రయాణం

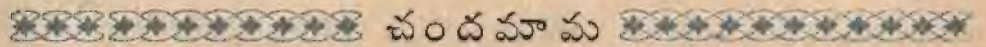

అక్కడ హీరాద్—ఈ జ్ఞానులకోసం చూచి చూచి, వీరు ఎంతకూ తిరిగి రాక పోయేసరికి 'ఓహూ, మోసం జరిగిందే!' అని తలచి, ఉగ్రుడయ్యాడు. తక్షణమే తన సైనికులను పిలిచి, "మీరు నించున్న పాటున మన పటాలాలను నలుమూలలా పంపించి, రాజ్యంలో కంటబడిన ప్రతి శిశువునూ చంపించివేయవలసింది" అని ఆజ్ఞాపించాడు. ఇలా పుట్టిన శిశువులందరూ చంపివేస్తే, అందులో క్రీస్తుకూడా వుంటాడు కదా, వాడు చస్తే తనకు పీడ విరగడవు తుందని రాజు వుద్ధేశం.

చేశాక, వారొక సత్రం చేరుకున్నారు. క్రీస్తు తల్లి మేరీ, తండ్రి జోసెఫూ ముందుగా ఈ సత్రంలోనే బసచేదామనుకున్నారు. కాని, అక్కడ బససమూహం ఎక్కువగా ఉన్నందున ఒక పశువులశాలలో బస చేశారు. ఇక్కడనే క్రీస్తు జన్మించాడు.

శిశువుగా ఉన్న క్రీస్తును చూడగానే జ్ఞానులు ముగ్గురూ, తన్మయులయ్యారు. ఆ మహానుభావునికి సాష్టాంగదండాలు పెట్టారు. అయితే, వాగ్దానంప్రకారం జ్ఞానులు రాజు వద్దకు పోయి తాము క్రీస్తును చూచివచ్చిన సంగతి చెప్పనేలేదు. చెబితే, అతను శిశువును సంహరిస్తాడని వారికి తెలుసు.

ఇక్కడ రాజు ఇలా కంగారుపడుతూ వుండగా, అక్కడ క్రీస్తు పుట్టినచోట ఒక చిత్రం జరిగింది. జోసెఫ్ కు దేవుడు రాత్రి కలలో కనిపించి, 'మీకు పుట్టిన బిడ్డడు క్రీస్తు లోకోద్ధారకుడు సుమా. మాతా శిశువులను ఇద్దరినీ వెంటనే స్థలం తప్పించి, మరిఒక చోటికి తీసుకపోవలసింది' అని హెచ్చరిక చేశాడు. అందుచేత జోసెఫ్, క్షణమైనా జాగుచేయక, మేరియమ్మనూ బిడ్డనూ ఒక గాడిదమీద ఎక్కించుకొని, ఈజిప్టుదేశం చేరుకొన్నాడు. హీరాద్ రాజు చచ్చిపోయిన వార్త తెలిసేటంతవరకూ వారు అక్కడనే గుట్టుగా కాలక్షేపంచేశారు.

ఇక ఫరవాలేదు, బిడ్డకు గండం తప్పించి అని ధీమా కలగగానే, జోసెఫ్ తన కుటుంబాన్ని 'నజరత్' అనే తావుకు తీసుకపోయాడు. క్రీస్తు ఇక్కడనే పెరిగి పెద్దవాడయ్యాడు. క్రీస్తు తక్కిన పిల్లలతోపాటు ఆడుతూ, పాడుతూ, బడిలో చదువుకొంటూ, తన తండ్రి చేసే వడ్రంగిపనిలో తోడు పడుతూ ఉండేవాడు.

చూపులకు క్రీస్తు తక్కిన అందరివంటి పిల్లవాడే. కాని, బుద్ధికి బృహస్పతి. ఎటువంటి పండితులు వచ్చి ఎంతటి కఠిన ప్రశ్నలు వేసినా, వాటన్నిటికీ యుక్తియుక్తంగా సమాధానాలు చెప్పగలుగుతూ ఉండేవాడు.

ఒకరోజున క్రీస్తును తీసుకొని, తలిదండ్రులు యాత్రకు వెళ్ళారు. కాని, ఇంటికి తిరిగి వచ్చేటప్పుడు బిడ్డడు కనిపించకుండా తప్పిపోయాడు. మూడు రోజులపాటు తలిదండ్రులు మతిపోయి, పసివాడికొసం అహోరాత్రాలు తెగ వెతికారు.

కాని, అప్పటికే క్రీస్తు దేశసంచారం ప్రారంభించాడు. ఆయన బోధించిన ప్రేమసూత్రం అందరకూ అప్యాయమయింది. అందుచేత, క్రీస్తు బోధలను ప్రజలు ఎంతో భక్తితో అనుసరింపసాగారు.

ఆ మహానుభావుడు తన సంచారంలో ఎంతోమంది గ్రుడ్డివారికి దృష్టి ప్రసాదించాడు. సొట్టవాళ్ళను బాగుచేశాడు. మరి ఎన్నో లోకోపకారములైన మహిమలు చూపించాడు.

విసుప్రభువు చేసే మహిమదేశాలు చేపలుపట్టే బెస్తవాళ్ళకూ, వర్తకంచేసుకొని జీవయాత్రలో తాపత్రయపడేవాళ్ళకూ, అందరకూ ఇష్టమైనాయి. ఎక్కడపడితే అక్కడ జనం గుంపులుగా చేరి క్రీస్తుబోధలు వినేవారు. చాలామంది వాళ్ళ వృత్తులు మాని క్రీస్తుకు శిష్యులయ్యారు. ఇలా అతనికి బలం చేకూరటం ఏలిక అసూయకు కారణమైంది.

ఏ కాలమందూ దుష్టులు ఉంటూనే వుంటారు. క్రీస్తు ప్రభువు చేసే ఉపదేశాలు కొంతమంది దుర్మార్గులకు నచ్చలేదు. రాజా, పరివారమూ ఆయనకు ఎదురుతిరిగి, క్రైస్తవ మతానికి విరుద్ధంగా దుష్ప్రచారం చేశారు. చివరకు ఆ మూర్ఖులు దయమాలి క్రీస్తుపై నెపంపెట్టి, శిలువవేసి చంపటానికి కూడా సాహసించారు !

శిలువ వేయటమనగా క్రీస్తును నిలబెట్టి చేతులు రెండూ చాచి, మేకులతో బిగించి, హింసించటం. ఇంతచేసినా, ఆ క్రూరుల మీదకూడా క్రీస్తు ప్రభువుకు కోపం రాలేదు. వారికి ప్రేమసందేశాన్నే అందించాడు.

క్రీస్తును శిలువవేసిన మూడవరోజున ఆయన తన శిష్యులతో అందరకూ సజీవంగా దర్శనమిచ్చి, ఊరడించాడు. బద్ధ శత్రువుమీదనైనా సరే పగ పూసటం పనికి రాదని ఆయన శిష్యులకు ధర్మబోధచేసి అంతర్ధానమయ్యాడు.

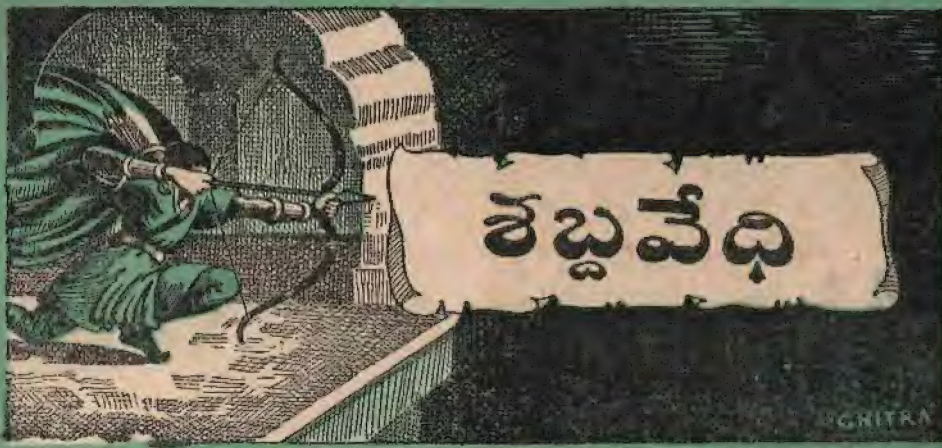
ఈవిధంగా క్రీస్తు ప్రభువు శిలువవేయ బడటానికి ఒక కారణమున్నది. పూర్వం దేవుడు ఏసుకు అన్ని మహిమలూ ఇచ్చాడు కాని, ప్రాణం పోయటానికిమాత్రం ఆధికారం ఇవ్వలేదట. ఐతే, దయామయుడైన క్రీస్తు, దేవుని మాటను జవదాటి ఒక జీవుడికి ప్రాణం పోశాడు. అందువల్లనే ఆయనకు ఈ శిక్ష ప్రాప్తించిందని చెబుతారు.

క్రీస్తు బోధించిన మతమే క్రైస్తవ మతం. ఈ మతం ప్రపంచమంతటా విరివిగా అల్లుకొని వున్నది. మహానుభావుడైన క్రీస్తు మతప్రవక్తమాత్రమే కాదు, శకపురుషుడూకూడా. ఇప్పటికీ ఇంచుమించు ఆయన పేరిట ప్రపంచమంతటా క్రీస్తుశకమే అమలులో వుంటున్నది.

క్రీస్తును శిలువ వేసిన ఆ స్వరూపమే క్రైస్తవమతానికి చిహ్నంగా ఏర్పడింది. ఏటా డిశంబరు నెలలో జరిగే క్రిస్మస్ పండగలు క్రీస్తును గురించినవే.

[విజయవర్మ, బీసల్పూరు ప్రభువు ప్రశ్నకు వెంటనే ప్రత్యుత్తరం యివ్వక తటపటా యించాడు. ఆయెసరికి, మళ్ళీ ఆయన అదే ప్రశ్న అడిగాడు. అందుకు ఒదులుగా—]

“నాపేరు విజయవర్మ!” అని మాత్రం చెప్పగలిగాడు విజయుడు.

“మిమ్మల్ని గురించి నేను తెలుసుకోవలసింది ఇంతేనా?” అని ప్రశ్నించాడు బీసల్పూరు ప్రభువు. తరువాత తల పంకిస్తూ యిలా అన్నాడు:

“మీరు ఏ పక్షంవాళ్ళు? బీసల్పూరా—కోసల్పూరా?”

“నేను బీసల్పూరు పక్షంవాణ్ణి!” అన్నాడు విజయవర్మ గంభీరస్వరంతో.

“ఈ మాటకు రుజువేమైనా వుందా?” అని అడిగాడు బీసల్పూరు ప్రభువు అనుమానిస్తూ. కాని అంతలోకే చిరునవ్వు నవ్వుతూ

“మిమ్మల్ని అనుమానించానని అనుకోవద్దు. ఈనాటి పరిస్థితులలో ఎవరు ఏనాటికి ఎలా మారిపోతారో చెప్పలేము!” అన్నాడు. తనను అనుమానించేసరికి విజయవర్మకు ఎక్కడలేని కోపం వచ్చింది.

“నేను చంద్రదుర్గాధిపతిని ఎరుగుదును. నా గురించి ఆయనకు బాగా తెలుసు” అన్నాడు విజయవర్మ.

చంద్రదుర్గాధిపతి పేరు చెవిని పడేసరికి, బీసల్పూరు ప్రభువు ముఖం ప్రసన్నమైంది.

“సరే, ఇక నిగురించి నాకు అనుమానాలేమీ లేవు. ఈ వున్న సైన్యంతో దేవపూర్ జయించవచ్చునని నేను అభిప్రాయపడు

మనకు సాయం వస్తాడు!" అన్నాడు
బీసల్వారు ప్రభువు.

"అలాంటివికీంలో మనం దేవపూర్ను
పూర్తిగా జయించలేకపోయినా, శత్రువుల్ని
దెబ్బతీయవచ్చు" అన్నాడు విజయవర్మ.

"అయితే మన పూహం ఏమిటి?"
అని అడిగాడు బీసల్వారు ప్రభువు.

"మనం ఎంత హఠాత్తుగా దేవపూర్
మీద దాడి చేయగలిగితే విజయం అంతగా
మనకు సుకరమవుతుంది. దేవపూర్కూ, ఈ
అడవికీ మధ్యవున్న మైలుపాడవు ఖాళీ
ప్రదేశాన్ని శత్రువులు చూడకుండా మనం
దాటితే, వాళ్లను నిరాయుధులుగానే మనం
నుగ్గునుగ్గు చేయవచ్చు" అని చెప్పాడు
విజయవర్మ.

"సరే, దాడికి ఏర్పాట్లు చేయించు. ఈ
పరిసరాలు బాగా తెలిసినవాడివి కనక,
ఈ కార్యభారం నీమీదనే వుంచుతున్నా"
అంటూ బీసల్వారు ప్రభువు గుడారంలోంచి
లేచాడు.

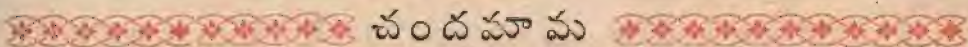
విజయవర్మ అజ్ఞమేరకు, బీసల్వారు
అశ్వేక్షదళాలు ముందు కడిలినై. వెనక
బారులు తీరి పదాతి సైనికులు నడవ
సాగారు. విజయవర్మా, బీసల్వారు
ప్రభువూ రెండు ఉత్తమాశ్వాలను అధిరో

త్తున్నాను. నాకన్న నీవు ముందునుంచి ఈ
ప్రాంతంలో ఉన్నవాడివి కనక, నీ అభి
ప్రాయం అడుగుతున్నాను. దా పరికం
లెకుండా మాటాడు" అన్నాడు బీసల్వారు
ప్రభువు.

కిబికాలం ఆలోచించాడు విజయవర్మ.

"మన సైనికబలం ఎంతో తెలిస్తే
నేను మీకు తిగిన సలహా యివ్వగలను!"
అన్నాడు.

"నావెంట గుర్రపుడళ్లం, కాల్వలం—
అంతా కలిసి ఎడెనిమిది వందలమంది
వుంటారు. సాయంకాలానికి దాదాపు వెయ్యి
మంది సైనికులతో చంద్రదుర్గాధిపతి

చందమామ

హించి సైన్యానికి ముందు బయలుదేరారు. కొద్దిసేపట్లో సైన్యమంతా దేవపూర్వపు అవని వివరకు చేరారు.

బీసల్వారు ప్రభువుతో విజయవర్మ సంప్రదించాడు. ముందు గుర్రపుదళం శరవేగంతో ఆ ఖాళీ ప్రదేశాన్ని దాటి, అక్కడికి చేరువలో వున్న దేవపూర్ పాలిమేరను ఆక్రమించాలి. వెనుకనే కాల్పలం వచ్చి చేరితే-తరవాత ముందుకు చొచ్చుకుపోవచ్చు.

బీసల్వారు ప్రభువు ఆజ్ఞాపించాడు. మొత్తం గుర్రపుదళం అడవినుంచి బయటకు వచ్చి శరవేగంతో దేవపూర్ కేసి పరుగెత్తసాగింది. అవే సమయంలో దేవపూర్ లో గుడిగంటలు మోగజొచ్చినై. హెచ్చరిస్తూ తప్పెటలూ బాకాలూ మోగినై.

"మనం రావటాన్ని శత్రువులు పసికట్టారు. అయినా ఫరవాలేదు. ముందు మనం ఆ కనబడే పాలిమేర ప్రాంతంలోని యిళ్ళను ఆక్రమించుకో గలిగితే, వాటిని రక్షణగా పెట్టుకుని శత్రువులను నిలువరించవచ్చు" అన్నాడు విజయవర్మ.

"మంచి ఆలోచన! మనం పట్టణాన్ని ఆక్రమించుకోలేకపోయినా, కనిసం కాలు పెట్టగలిగితే అంతే చాలు. సాయంకాలాని శల్లా మనకు చంద్రదుర్గాధిపతి బలాలు

సాయంగా వస్తాయి. అప్పుడు మొత్తం శత్రు సైన్యాలను మట్టుపెట్టవచ్చు!" అని జవాబిచ్చాడు బీసల్వారు ప్రభువు.

బీసల్వారు గుర్రపుదళం దేవపూర్ పాలిమేరలను సమీపించింది. మొత్తంమీద విజయవర్మ ఎత్తు కొంతవరకు విజయం సాధించినట్టే కనబడింది. హఠాత్తుగా వచ్చిన దాడిని ఎదురుకొనేటందుకు సర్వసన్నద్ధంగా లేని భీమవర్మ సైనికులు, నలుగురూ ఐదుగురేసి చొప్పున వచ్చి బీసల్వారు గుర్రపు రౌతులను ఎదుర్కోవటానికి ప్రయత్నంచేశారు. కాని అలాంటి సైనికులందరూ గుర్రపు రౌతుల చేతిలోని

సామానంతా విధిమొగలో దొంగరులలాగా పేర్చు సా గారు. కుర్చీలూ, మంచాలూ, తలుపులూ ఏవి దొరికితే అవి తెచ్చి విధి మొగను పెద్ద ఎత్తున పేర్చారు. బాటివెనక ధనుర్పాణాలు ధరించిన కాల్వల సైనికులూ, వాళ్ళకు కొంచెం వెనకగా యీటెలూ బల్లెలూ పట్టి నిద్దంగా వున్న గుర్రపురౌతులూ సమాయత్తమయారు.

కాస్సేపటికల్లా భీమవర్మ, తన సైనికులతో ఎదురుముట్టడి ప్రారంభించాడు. కూడలిస్థానంమీద దేవపూర్ జమీందారు నాయకత్వంలో వున్న సైనికులూ, వీధికొసల వైపునుంచి భీమవర్మా, అతని అనుచరుల నాయకత్వంలో వున్న సైనికులూ బాణాల వర్షం కురిపించసాగారు.

అక్కడ ఎదురుదాడిని నడుపుతున్నది స్వయంగా భీమవర్మేనని విజయుడు గ్రహించాడు. కవచం ధరించి, కత్తి ఝుళిపిస్తూ భీమవర్మ తన సైనికులను ఉత్సాహపరుస్తున్నాడు. విజయవర్మ కంట పడగానే—

"రాంసింగ్ ! అడుగో మన బద్ధకత్వపు విజయవర్మ ! వీణ్ణి యీసారి ప్రాణాలతో వదలకూడదు. ప్రాణాలతో పట్టి బంధించినా సరే, తల సరికి తెచ్చినా సరే; అంతా

యీటెలకు యిట్టే బలి అయిపోయారు. ఇక పట్టణంలోని ఇతర ప్రాంతాలలో బాకాల మోతా, సైనికుల కోలాహలమూ ఎక్కువయింది.

భీమవర్మ తన సైనికులందరినీ ఎదురు దాడికి సమీకరిస్తున్నట్టు ఆ సందడి తెలియ చెబుతూవుంది. నాలుగు బజార్లు కలిసే కూడలిస్థలాన్ని అక్రమించుకొని, విజయవర్మ సైనికులనూ గుర్రపురౌతులనూ నాలుగుగా విభజించి నాలుగు బజారుల మొగదలా, చివరలా రక్షించుకుకో యత్నించాడు.

సైనికులు బజారువరసలలో వున్న ఇళ్ళ తలుపులు బద్దలుకొట్టి, యిళ్ళల్లో వున్న

వేయిష్టం. ఊఁ-ముందుకు..." అంటూ భీమవర్మ కేకలు పెట్టసాగాడు.

రామసింగ్ పేను వినేసరికి విజయవర్మ విశ్వేష్టుడయ్యాడు. తనూ రామసింగూ మునుపు ప్రాణస్నేహితులు. శబ్దవేధి ముసలి గంగులును బాణంతో హతమార్చినప్పుడు— దానికి కట్టివున్న లేఖలో, రాంసింగ్ సోనగర్ తగలపెట్టినట్లు రాసివుంది. ఆనాటి నుంచి క్రమక్రమంగా యిద్దరూ ప్రబల శతృవులయ్యారు.

ఈనాటికి పగ తిర్చుకునే అవకాశం చిక్కిందిగదా అని విజయవర్మ ఎంతో సంతోషించాడు. యింతలో వీధి మొగను పేర్చిన ఆటంకాలను ఒకమూల చేదించి రాంసింగ్ లోపలకు జొరబడ్డాడు. రాంసింగ్ తో బాహుబాహి యుద్ధానికై ఉవ్విళ్ళూరుతున్న విజయవర్మ ఒక్క చూకులో ముందుకు పోయి అతడితో కత్తియుద్ధానికి తలపడ్డాడు.

నాలుగైదు నిమిషాలపాటు పోరు జరిగే సరికి విజయలిక్ష్మి ఎవరిని వరించబోతోందో అందరికీ తెలిసిపోయింది. అలసిపోయిన రాంసింగ్ ఒక్కొక్క అడుగు వెనక్కివేస్తూ, తన సైనికసమూహంకేసి జరగసాగాడు. అపరిమితమైన వుత్సాహంతో పొరుషంతో విజయవర్మ కవిస్తూ కత్తి తిప్పసాగాడు.

సరిగా వీధికి అడ్డంగా పరిచివున్న రక్షణలను సమీపించేసరికి, చెల్లాచెదరైవున్న మంచాలూ కుర్చీలూ అక్కడ పోరాడుతున్న యోధుల కాళ్లకు తగిలినై. వాళ్లు కాలు జారి అటూ యిటూ పడిపోసాగారు. అలాంటి స్థితిలో రాంసింగ్ కాలు జారడం, మరుక్షణాన విజయవర్మ కత్తివెళ్లి అతని తలను మొండెంనుంచి వేరుచేయడం ఒక్కసారిగా జరిగిపోయినై.

ఆ దృశ్యం చూసిన భీమవర్మ సైనికులు జయజయధ్వానాలు చేశారు. భీమవర్మ సైనికులు భీతితో వెన్నిచ్చి పరిగెత్తసాగారు. భీమవర్మ చేసిన హెచ్చరికలుగానీ, ఇచ్చిన

నదీతీర భవనంలోనే కరుణ బందీకృతులై వుంది. ఆమెను ఎంత త్వరగా తను విముక్తురాలని చేయగలిగితే అంత క్షేమమని విజయవర్మ తలపోశాడు.

భవనంకోసం ఎంతో పారు జరపవలసి వస్తుందని భావించిన విజయవర్మ నిరాశ చెందాడు. భవన ముఖ్య ద్వారం వద్ద ఎదిరించిన కొద్దిపాటి సైనికులనూ, లోపల తలపడిన కొద్దిమందిని హతమార్చడం తృప్తిలో జరిగిపోయింది. భవనంలోని విప్రాంతంలో కరుణ బంధించబడివున్నదో తెలియని విజయవర్మ ప్రతి గడితలుపునూ సైనికుల సాయంతో బద్దలుకొట్టించి వెతకసాగాడు. కాని ఎంత వెతికినా కరుణ కనబడలేదు.

అజ్ఞులుకానీ పిరికిగుండెతో పారిపోతున్న సైనికులను అపి, తిరుగా యుద్ధానికి తలపడేటట్లు చేయలేకపోయినై.

“నీ సాహసానికి, చాకచక్యానికి చాలా సంతోషించాను. భీమవర్మ సైనికులు వెన్నిచ్చి పారిపోతున్నారు. ఇదే అడనులో సర్మదా నదీతీరంలోని వాళ్ళ ముఖ్య భవనాన్నికూడా ముట్టడిస్తే మనం పూర్తిగా జయించగల మనుకుంటున్నాను. ఈ విషయంలో నీ అభిప్రాయం ఏమిటి?” అని అడిగాడు బీసల్వారు ప్రభువు.

విజయుడు మారు అలోచన లేకుండా ఈ ప్రయత్నానికి అంగీకరించాడు. సర్మదా

నిరాశతో భవనం మెట్లు దిగి కిందికి వస్తున్న విజయవర్మకు హఠాత్తుగా ఒక అలోచన తట్టింది. అతడు సరాసరి భవనం చివరిమెట్లవరకూ ఎక్కి ఒక ఊలని బురుజులా ఏర్పడివున్న ఒక చోటునుంచి అడవికేసి చూశాడు.

నలభై యాభైమంది గుర్రపురౌతులూ, కొంత కాల్యాలమూ అడవికేసి హుటాహుటినీ పారిపోతూవుండడం విజయవర్మ కంట బడింది. వారు తప్పక భీమవర్మవాళ్ళే.

అయివుంటారనీ, కరుణనుకూడా బంధించి వెంట తీసుకుపోతున్నారనీ విజయవర్మ గ్రహించాడు. విజయవర్మ తన సైనికులను వెంటబెట్టుకుని, భీమవర్మను వెంబడించాడు. కొద్దిసేపట్లో అడవి సమీపించి, సైనికులకు హెచ్చరిక వేసి లోపలకుఊరబడ్డాడు. మరుక్షణాన్నే గొప్ప యుద్ధం జరుగుతున్న కోలాహలం అతనికి వినపచ్చింది.

ఆ కోలాహలం అడవిలోని దేవాలయ ప్రాంతంనించి వస్తున్నట్లు విజయవర్మ గుర్తుపట్టగలిగాడు. సైనికులను ఆ వైపు కదలండని ఆజ్ఞయిచ్చేటంతలో పడవల

పానయ్య ఒక చెట్టుమీడినించి కిండికి దూకి-

“విజయా! ఇదే మనకు మంచినమయం. భీమవర్మతో, చండిదాసు స్వయంగా పోరాటానికి తలపడ్డాడు. పద త్వరగా!” అంటూ కేకపెట్టాడు.

విజయవర్మ ఆ ప్రాంతానికి వెళ్ళేసరికి యుద్ధం దాదాపు ముగిసింది. చండిదాసు, పారిపోతున్న భీమవర్మ అనుచరులు కొద్ది మందిని వేటాడేందుకు తన అనుచరులను వుసికొలుపుతున్నాడు. చండిదాసును చూడగానే విజయవర్మ—

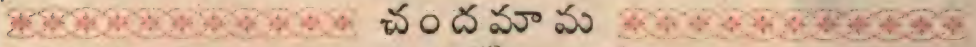
“కరుణ ఎక్కడ వుంది? భీమవర్మా, సోమశర్మలు పారిపోయారా?” అని ఆత్రంతో

అడిగాడు. జవాబుగా చండిదాసు పెద్ద నవ్వు నవ్వి “కరుణ ఇక్కడే వుంది. భీమవర్మా, సోమశర్మలు వాళ్ళ పాపాలను తలుచుకొంటూ ప్రాణాలు వదిలారు. కత్తిపాటుకు చచ్చిన భీమవర్మా, బాణందెబ్బకు ప్రాణాలు వదిలిన సోమశర్మా యిక్కడనే వున్నారు. కాని, సోనగర్ తగలపెట్టిన రాంసింగ్ తప్పించుకున్నాడు!” అన్నాడు.

“రాంసింగ్ తప్పించుకుపోలేదు. యింతకుముందే నేను వానిని తుదముట్టించా” అన్నాడు విజయవర్మ.

ఈ జవాబుతో చండిదాసు పరమానంద భరితుడయ్యాడు.

"అయితే ఇక శత్రుశేషం లేదు. నీతండ్రి అభయవర్మను చిత్రవధచేసి చంపిన హంతకులకు తగిన శాస్త్ర జరిగింది. నా కొరిక నెరవేరింది. వున్నదల్లా ముందు కరుణతో నీ వివాహం. ఈ దేవాలయంలోనే అది జరిపెద్దాం" అన్నాడు చండీదాసు.

అక్కడే ఆ సమిపాన కరుణతోటి విజయవర్మ వివాహం జరిగిపోయింది. ఆయుధాలు ధరించిన చండీదాసు అనుచరులై పెండ్లిపెద్దలూ, అతిథులున్నూ.

అందరి ముఖాలలో ఆనందం వెల్లివిరిసింది. చండీదాసు యిలా అన్నాడు :

"ఇక మనం సోంగనర్ కు బయలుదేరుతున్నాం. ఆ ప్రాంతం అంతా నీ తండ్రిదే. భీమవర్మచే సర్వనాశం చేయబడిన ఆ భవనాలనూ వాటిని తిరుగా నిర్మిద్దాం. ఇక మన జీవితాలు ప్రశాంతంగా గడుపుదాం".

అంటూ చండీదాసు ప్రోత్సహించాడు.

మరి చంద్రదుర్గాధిపతిని కలుసుకోవడం ఎప్పుడు? ఆయన కరుణను పెంచిన తండ్రిగదా?" అన్నాడు ఆత్రంతో విజయవర్మ.

"చంద్రదుర్గాధిపతిని కలుసుకుందాం. వివాహం సంగతి నేను ఆయనకు కబురు చేస్తాను. ముందు సోంగనర్ కు బయలుదేరాలి" అన్నాడు చండీదాసు.

"అయితే నేనూ సోంగనర్ కే; నా రహస్యగృహాన్ని ఇంతటితో వదిలేస్తున్నాను" అన్నాడు పడవల పానయ్య.

పానయ్య మాటలకు అందరూ నవ్వారు. విజయవర్మా కరుణలకు; అటూ యిటూ పానయ్యా చండీదాసులు నడవగా, విజయధ్వనాలు చేస్తున్న సైనికులూ అనుచరులూ వెంటరాగా, అందరూ సోంగనర్ కేసి బయలుదేరారు.

—['శబ్దవేధి' ముగిసింది]

క చు క

27

కుండలో దొంగలు

రంగన్న బలే తెలివైన కుర్రవాడు. తెలివి లోనూ అతితెలివి కలవాడు. పంతులును ఏడిపించటంలో, ధుండగాలు చేయడంలో రంగన్నను మించినవాడు లేడని పేరు పొందాడు. ఐతే, రంగన్నకు శరీరబలం ఉన్నంతగా బుద్ధిబలం వికసించలేదు.

ఒకరోజున రంగన్నతల్లి కలకండ తెచ్చి ఇంట్లో దాచింది. ఆ దాచటం రంగన్న కంట బడింది. దానిని ఎలాఐనా కాజేయాలని వాడికి బుద్ధిపట్టింది. పుట్టడమేమిటి? ఆ క్షణంనుంచీ వాడికి ఏమీ తోచిందేకాదు.

రాత్రి పడింది. అందరూ పడుకొన్నారు. రంగన్నతల్లికికూడా నిద్రపట్టింది. నిద్రిస్తున్నట్టు నటించిన రంగన్న చూచాడు. లేచాడు. తల్లి దాచిన కలకండ చల్లగా తీసి బేబులో వేసుకొన్నాడు. చేస్తున్నది దొంగపని అని వాడి మనస్సుకు బాగా తెలుసు. మెల్లగా పెరటితలుపు తీసుకొని, వాళ్ల పొలంలోకి ఉడాయించాడు.

ఆ రోజున పొలంలో సూర్యుపనులు జరుగుతున్నాయి. ఎవళ్ళూ చూడలేదుకదా, రెండవ కంటివాడికి తెలియకుండా పడిక బెల్లం నోటిలో వేసుకోవచ్చుననే సంతోషంతో బేబులో చెయ్యిపెట్టాడు. అంతలో రంగన్న తండ్రి వచ్చాడు. రంగన్న బిత్తరపోయి, ఆ కలకండముక్క గభీమని అక్కడ దగ్గరగా వున్న నీళ్ళకుండలో పడవేశాడు.

రాత్రంతా పొలంపని చూచుకొన్నాడు, రంగన్నతండ్రి. తెల్లవారవచ్చింది. పడుకొనివున్న కొడుకును లేపి ఇంటికి పోదాం అని పిలిచాడు. రంగన్న ఉలిక్కిపడి లేచి, నీళ్ళకుండలో వెతికాడు. కలకండముక్క కనిపించలేదు. వెతికి గాలించాడు.

కుండలోపల చూడగా తనవంటివాడే మరీ ఒక కుర్రవాడు కనిపించాడు. తన కలికండ కాజేసింది వాడే అనుకొన్నాడు. తండ్రిని పిలిచి జరిగిన సంగతి అంతా చెప్పి, ఏడువ నారంభించాడు.

“ఉండు, వాడిపని చెబుతా!” అంటూ తండ్రి, రంగన్నను అవతలికి నెట్టి, కుండలో దొంగకుర్రవాడిని పట్టబోయాడు.

తీరాచూస్తే, దొంగకుర్రవాడు కనిపించ లేదు గాని, ఆ కుండలో సరిగా తనవంటి వాడే పెద్ద దొంగ ఒకడు కనపడ్డాడు!

“ఓరీ దుర్మార్గుడా!—ఎవడో కుర్ర వాడు తెలియక చెనాడనుకున్నాను. ఇంత పెద్దవాడవు. ఇన్నేళ్ళు నెత్తిమీదికివచ్చి, నీకే వుట్టిందా దుర్బుద్ధి? చిన్నబిడ్డల నోటిముం దట్టిడితీసుకొంటే పాపం చుట్టుకుంటుందనే భీతిఐనా లేకపోయేనే! ఇస్తావా, లేదా?” అని గద్దించసాగాడు.

ఎంత తిట్టినా, ఏమిచేసినా, ప్రయోజనం లేకపోయింది. ‘నీ పని ఇలా వుందా దొంగ గాడిదా!’ అని ఉక్రోషంతో రంగన్నతండ్రి ఆ కుండను ఒక్కతాపు తన్నేసరికి, అది ముక్కముక్కలై పూరుకుంది!

తండ్రికొడుకులు ఆ ఒలికిన నిళ్లలో కలికండముక్కకోసం తెగ వెతికారు. ఎక్కడవుంది? ఎప్పుడో కరిగిపోయింది!

కుబేరుడి కొలను

పూర్వం దేవదత్తుడు కాశిరాజ్యాన్ని పరిపాలిస్తూఉండే కాలమందు బోధిసత్వుడు అయినకు కుమారుడుగా పుట్టాడు. ఈ పుత్రునికి 'మహాననుడు' అనే పేరుపెట్టి, అల్లారుముద్దుగా పెంచుకొంటున్నారు. మరి కొద్ది కాలానికే రాజుకు మరిఒక కొడుకు పుట్టాడు. ఈ శిశువుకు సోమదత్తుడని పేరు పెట్టి అపురూపంగా చూచుకొంటున్నారు.

ఈ బిడ్డలిద్దరూ పుట్టిన మరి రెండు సంవత్సరాలకు రాణి కాలగతి పొందింది. అందుచేత, దేవదత్తుడు మరిఒక రాజపుత్రికను వివాహం చేసికొన్నాడు. మళ్ళువ కొద్దీ కొరి పెళ్ళాడిన ఈ రెండవ భార్యకు కూడా ఒక కుమారుడు కలిగాడు.

చిన్నరాణికి పుత్రోదయమైన వార్త విని రాజు ఉబ్బిపోయాడు. సంతోషం పట్టలేక భార్యతో, పుత్రునికి సంబంధించిన పరం ఏదైనాసరే, కొరుకొమ్మన్నాడు. అందుకు

అమె 'ఇప్పుడేమీ అపనరంలేదు. పని పడి నప్పుడు నా అంతట నేనే వచ్చి కొరుకుంటాను' అని బదులుచెప్పింది. 'సరే' నన్నాడు రాజు.

చిన్నరాణి కొడుకునకు 'అదిత్యు' డని నామకరణం చేశారు. అదిత్యుడు దినదిన ప్రవర్ధమానుడై, రాజులకు ఉచితములైన విద్యలన్నీ నేర్చి ప్రవీణుడై, క్రమంగా యౌవనవంతు డయ్యాడు.

అంతట చిన్నరాణి ఒకనాడు భర్తను సమీపించి, 'అనాడు మీరు నాకిచ్చిన పరం ఇప్పుడు ప్రసాదించవలసింది. నా కుమారుడైన అదిత్యుని యువరాజుగా చేయటమే నా కోరిక' అన్నది.

ఈ మాటకు రాజు నిశ్చేష్టుడైనాడు. "ఏమిటి కోరిక! పట్టపురాణికి పుట్టిన పెద్దవాళ్ళు ఇద్దరుండగా అదిత్యునికి యెలా వస్తుంది యువరాజుపదవి? తగవుమాలిన

ఇటువంటివని చేయటానికి నేను సాహసించి నట్టయితే, లోకం నన్ను నిందించడా? అపవాదు భరించగలమా? నీ కొరిక సవ్యమైనది కాదు. అందుచేత కొనసాగదు” అని నిష్కర్షగా చెప్పాడు.

ఈ విధంగా రాజు తనను నిరాకరించి పలికినప్పటికీ చిన్నరాణి లెక్కచేయలేదు. తన ధోరణి మానలేదు. అప్పుడప్పుడు భర్తను ఇందువిషయమై పీడించి నిర్బంధిస్తూనే వచ్చింది.

రాజుకు విసుగెత్తింది. ‘చూడగా చిన్నరాణిది మంకుపట్టు. తనా, అమెకు ఎదురు చెప్పలేదు. తన కొడుకుమీది మక్కువచేత అమె పెద్దవాళ్ళిద్దరకూ వివిధంగానైనా హాని చేయవచ్చు. ఇది లోక సహజం’ అని మనసులో నిశ్చయించుకొన్నాడు. ఒకరోజున పెద్దవాళ్ళిద్దరనూ చేరబిలిచి, సంగతి సందర్భాలన్నీ తెలియజెప్పాడు. చెప్పి, చివరకు—“నాయనా!—మీకు కష్టాలు కలుగుతవని నాకు భయమగుతున్నది. ఇప్పుడే మీరు పనాంతరాలకు పోయి ఏదోలాగ కాలక్షేపం చేయండి. నా తదనంతరం రాజ్యం మీకే చెందుతుంది కనుక, అప్పుడు వచ్చి మీరు పాలించుకొందురుగాని” అని కుమారులిద్దరకూ హితవు చెప్పాడు.

తండ్రి అజ్ఞను తలదాల్చి, మహాశాసనుడూ, సోమదత్తుడూ వెంటనే బయలుదేరి పనాలలోకి తరలివెళ్ళారు. వీళ్ళిద్దరూ వెళ్ళడం ఎప్పుడు చూచాడో, అదిత్యుడు కూడా వెంటపడ్డాడు. దేశదేశాలన్నీ తిరిగి తిరిగి, సోదరులు ముగ్గురూ హిమాచల ప్రాంతాలదగ్గర అరణ్యాలు చేరుకొన్నారు.

మాగ్గాయాసమువల్ల కలిగిన బడలిక తీర్చుకోవటానికని వారు ముగ్గురూ ఒక చెట్టునిడని కూర్చున్నారు. తరువాత కొంచెం సేపటికి మహాశాసనుడు, కడసారివాడైన అదిత్యునితో “తమ్ముడూ!—అదిగో అ కొండ దిగువని చెట్టుకింద ఒక కొలను కని

పిస్తున్నది. పోయి, నీవు దప్పి తిరుచుకొని, తామరాకులు దొప్పలుగా కట్టి, వాటితో మాకుకూడా కానిన్ని నీళ్ళు తెచ్చిపెట్టు” అని చెప్పి పంపాడు.

అన్న ఆజ్ఞచొప్పున ఆదిత్యుడు, పోయి మడుగులో దిగబోయాడు. కాని, ఒక పిశాచి వానిని పట్టి తీసుకపోయి, నీటి దిగువనున్న తన యింటు చెరసుంచాడు.

ఎంతకూ ఆదిత్యుడు రాకపోవటంతో, చూచిరమ్మని మహాశాసనుడు సోమదత్తుని పంపించాడు. సోమదత్తునికూడా పట్టివేసింది భూతిం. సోముడుకూడా రాకపోవటంచూచి, విచారించి, మహాశాసనుడు ఖడ్గహస్తుడై

స్వయంగానే మడుగుకు బయలుదేరాడు. ఎంతవెతికినా తమ్ములు కనవడలేదు. వాళ్ళకేదో అపాయం మూడివుంటుందని తలచి, మహాశాసనుడు అల్లా గట్టుపైనే నించునివున్నాడు. తక్కిన ఇద్దరిలాగా ఇతడంత అనాలోచితంగా మడుగులోకి దిగడని భూతానికి తెలుసు.

ఇది పనికాదని, ఆ భూతం ఒక అడవి బోయని వేషంతో మహాశాసనుని ఎదట నిలబడి, “ఏమయ్యా స్వామి!—అలసిపోయి నట్టున్నావే పాపం. ఈ కొలనునీళ్ళు చాలా మధురంగా వుంటాయి. త్రాగి దప్పి తిరుచుకో!” అని హితవుచెప్పాడు.

ఈ మాట వినిగానే, మహాశాసనుడు “అబ్బీ!—వాలకం చూడగా, నా తమ్ము లిద్దరనూ నీవే పట్టుకున్నట్టుగా తోస్తున్నది” అన్నాడు.

“ఔను, నేనే పట్టుకొన్నాను” అన్నాడు బోయవాడు ధైర్యంగా.

“ఎందుకని?” అని అడిగాడు, మహాశాసనుడు.

“ఈ మడుగునందు చొచ్చే ప్రాణులలో జ్ఞానసంపన్నులు తప్ప తక్కిని అందరూ నా ఆధీనమే. ఇది కుబేరమహారాజుగారి ఆజ్ఞ” అని చెప్పాడు బోయవాడు.

“అయితే, నిజంగా నీకు జ్ఞానసంపాదన
యందు ఆసక్తి వున్నదా? అటువంటి
కోరికే ఉన్నట్లయితే, నే నుపదేశిస్తాను”
అన్నాడు మహాశాసనుడు.

* “ఓ, సిద్ధంగా వున్నాను. ఉపదేశించు”
అన్నాడు బోయవాడు.

అందుకు మహాశాసనుడు “నీవైతే
సిద్ధంగా ఉన్నావుకాని, మార్గాయాసంచేత
నాకు చాలా ఒడలికగా వున్నది. ఉపదేశం
చేయటానికి తగినశక్తి లేకున్నది” అన్నాడు.

వెంటనే ఆ పిశాచి మహాశాసనుని తన
ఇంటికి తీసుకుపోయి, శ్రమ తొలగేటట్టు
చక్కగా స్నానపానాదులకు సదుపాయాలు
అమర్చి, అతిథిని ఉచితాసనమందు
కూర్చుండబెట్టి, తను ఆతని పాదాలవద్ద
కూర్చున్నాడు.

“అబ్బాయీ!— నీవు కోరినట్లుగా జ్ఞాన
బోధ చేస్తాను. శ్రద్ధతో విను, మరి”
అన్నాడు మహాశాసనుడు.

అప్పుడు బోయవాడు స్వస్వరూపం
పొంది. “మహాత్మా!—నీవు సుజ్ఞానివి. నీ
మాటలతో నేను తృప్తడనయ్యాను. ఫలి
తంగా నీ తమ్ములలో ఒకరిని నీకు తిరిగి
ఈయదలిచాను. ఇద్దరిలోనూ నీకు ఎవడు
కావాలో కోరుకో” అన్నాడు.

అయితే, అది త్కుని ఇమ్మని కోరు
కొన్నాడు మహాశాసనుడు, ఎంతమాత్రం
తడుముకోకుండా.

అందుకు పిశాచి, “అయ్యా, పెద్దవాడు
ఉండగా చిన్నవానిని కోరుకోవటం ధర్మమా?
వాని జ్యేష్ఠత్వం నిరాకరింపవచ్చునా?”
అని అడిగాడు.

ఈ ప్రశ్నకు మహాశాసనుడు :

“పిశాచోత్తమా! — నేను ఎన్నడూ
కూడా ధర్మమార్గం తప్పి పలికేవాడిని
కాను. నా తల్లికి నేను మిగిలివుండగా, నా
పినతల్లికి ఒక కుమారుడు ఉండవద్దా?—
అది అటుండని. ఈ నా చిన్నితమ్ముని

కోసమే వాని తల్లి రాజ్యం కోరింది. మా తండ్రి ఇష్టంలేక మమ్మలిని అడవులకు పంపాడు. ఐతే, సోదరప్రేమచేత అమాయకుడైన ఈ కుర్రవాడు మా వెంబడి వచ్చేవాడు. మాతో కష్టాలు పడుతున్నాడు. వీనిని విడిచిపెట్టి, పెద్దవాళ్లమైన ఇద్దరం నగరం ప్రవేశించేటప్పుడు 'అదిత్యుడు ఏడి?' అని లోకులు అడగరా? 'వాడిని భూతం మింగివేసింది' అని అంటే, మా మాటలు ఎవళ్లయినా నమ్ముతారా? లోకానికి విద్వారమనిపించదా? లోకాపవాదం సహించగలమా?" అని ఎదురుప్రశ్నలు వేయసాగాడు.

అప్పుడు విశాచి, "మహాత్మా!—నీవు జ్ఞానసంపన్నుడవు మాత్రమే కావు. నీ మాటలందూ క్రియలలోనూకూడా ధర్మం కనబడుతున్నది" అంటూ మెచ్చుకుని, అతని తమ్ముల నిద్దరినీ తెచ్చి మహాశాసనుడికి

వప్పచెప్పాడు. అంతేకాదు. అనాటినుంచి, సోదరులు ముగ్గురూ ఆ భూతంతో మైత్రి కలిగి, అక్కడనే అతిథులుగా కాలక్షేపం చేయసాగారు.

మరికొంతకాలానికి దేవదత్తుడు కాలగతి పొందినట్టు వర్తమానం తెలిసింది. మహాశాసనుడు తమ్ములనూ భూతాన్ని కూడా తనవెంట పిలుచుకపోయి కాశీరాజ్యం చేరుకొన్నాడు.

తరువాత, పెద్దవాడైన మహాశాసనుడు గద్దెయెక్కాడు. రెండవతమ్ముడైన సోమదత్తుని తన ప్రతినిధిగాను, కడసారివాడైన ఆదిత్యుని సేనాధిపతిగాను నియమించాడు.

తమకు మేలుచేసిన భూతాన్ని మహాశాసనుడు ఎంతమాత్రం మరువలేదు. దానికి చక్కటి విడిది చూపి, దాని అన్నపానాదులు విచారణచేయటానికి ప్రత్యేకించి భటులను యేర్పాటుచేశాడు.

కథ విన్న ఫాదుషా

విసవయ్య ఓ బాలవీరుడా! ఢిల్లీ
వట్నాన్ని పాలించు ఫాదుషా ఒకడు
అక్కరాతని పేరు, చక్రవర్తులలో
చక్రవర్తి చాల రాజ్యమేలాడు.

అతని కొలువులో హస్త్యగా దొకడు
వీరబలు డనునట్టి పేరు గలవాడు,
వీరబలు దొకనాడు తిరుబడిగాను
కూర్చున్న అక్కరు కొలువులో కెళ్ళి
వంగివంగి సలాము లొనరించినాడు.

చేయెత్తి అక్కరూ స్వీకరించాడు
'తిరుబడిగా నున్నవార, మేదైనా
సంతోషపెట్టగల చక్కని కథను
చెప్పవయ్యా మాకు చెప్ప'మన్నాడు.

చెప్పమంటే కథ చెప్పితీరాలి
మానమంటే మధ్య మానితీరాలి
చెప్పలేననరాదు తప్పలాగంటే
తప్పదేదీ రాజు తలచుకుంటేను.

చెప్పలేకుండినా జ్వరముగా నున్నా
అందుకొని వీర్పలుడు అవజేసె కథను

పెద్దగా నిట్టూర్చి పెరముఖము పెత్తె
మొదటనుండి తుడకు కథ విన్న రాజు

పెద్దగా నిట్టూర్చి విచ్చిగా నవ్వి
'కథ చెప్పుకెళ్ళావు కాని అది ఒక్క
చెవులొంచి దూర వేరొక్క చెవులొంచి
బయటకు పొయింది భాయి' అనె రాజు.

జ్వరముగా నుండినా చచ్చిపాతున్నా
కష్టపడి కథచెప్పి కథకు మెప్పేమీ
పొందలేకుంటనని పొరుషుం వచ్చి
వీరబలుడికి కొంత ఓర్పుతప్పింది.

ఓర్పి తప్పిన నేమి ఉపయోగముంది
నోరు మూసుకు ఊరుకొవాలి కానీ,
ఉన్న ఘాతాడినా ఊరు కుంటాడా?
ప్రాణాలు తిరుడా పాపిష్టిరాజు?

కాబట్టి వీర్పలుడు బిగబట్టి శాపం
చేతులు నలుపుతూ చిరువత్సనవ్వి
'రాజాధిరాజ ఓ ఫాదుషా! మనకి
సందేహమేల ఆ చెవులకి మధ్య
ఉండవలసిన దుండియుండ దన్నాడు.

ములుగు తిరువేంగళాచార్యులు

పువ్వులతోటలో కల్లోలం

తావణ్ణపురంలో ఒక సందనవనం. వనానికి ప్రక్కన పుష్పవాటిక, పుష్పవాటికలో ఒక చక్కటి కొలను-పున్నాయి. ఆ ప్రదేశంలో ఎక్కడ చూచినా పువ్వులే. అంతా పువ్వుల మయం—రంగురంగులలో పువ్వులు, రకరకాల పువ్వులు, పరిమళాలను వెదజల్లి పరమానందం కలిగించే పువ్వులు, భూమి మీదా పువ్వులే, నీటిలోనూ పువ్వులే.

ఇంత జనాభా ఉండే పుష్పజాతికి రాజున్నాడు. ఆ రాజు రోజూ దర్బారు చేస్తాడు. తీర్పులు చెబుతూవుంటాడు. పుష్పరాజ్యం చాలాకాలం రామరాజ్యంలాగా చల్లగా సాగిపోయింది.

ఇతే, ఉన్నట్టేవుండి ఒకరోజున, పువ్వుల తోటలో పెద్దపెచ్చి వచ్చింది. ఇది మంత్రి పదవిని గురించిన పేచీ. తుప్పలలో పడి వుండే మొగలిపువ్వు వయ్యారంగా లేచి

నించుని, “నా పరిమళం యోజనాల దూరం వ్యాపిస్తుంది. నేను విరజిమ్మే పరిమళానికి ఎంతో దూరాన వుండే జనులు ‘ఆహా... ఎక్కడినుంచి వస్తున్నది సువాసన!’ అని దిగ్భ్రమ చెందుతారే. అందుచేత నేనే గొప్పదానిని” అన్నది.

ఈ మాటలకు రోషపడి, నీటిలోనించి కమలం జడ వూపుకొంటూ పైకి వచ్చింది. “నీ గొప్పవనం ఎవరికి తెలియదు, వంటి నిండా ముళ్ళూనువున్ను. కంటికి ఇంపైతే కద, తరువాత సంగతి? మన జాతిలోకల్లా అత్యంత ఆకర్షణీయమైనటువంటి నన్ను పట్టడానికి అంతఃపుర స్త్రీలుసైతం ఆత్ర పడుతూవుంటారే. ఆ కథ తెప్పడూ విననే లేదా నువ్వు?” అన్నది.

ఇందుకు మొగలిపువ్వు మీదిమీదికి వచ్చి, “విమితే, ఎర్రగా వుంటే సరా, చూపుల

బొమ్మలాగా? 'ముళ్ళు-ముళ్ళు' అని దెప్పతున్నావే, గొట్టికి లేవా, గులాబికి లేవా ముళ్ళు? వాళ్ళేం తక్కువవాళ్లా? ఆలోచించి మరీ మాటాడు" అని గద్దించింది.

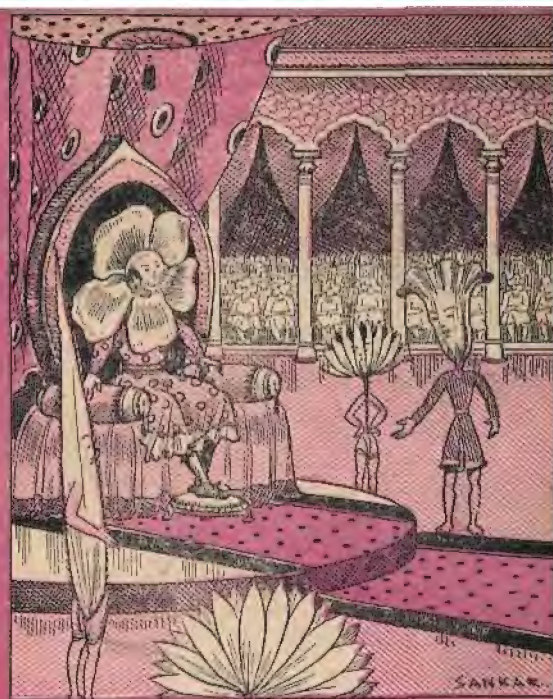
ఈ గడబిడ విని, రాజ్యంలోని పుష్ప జాతులన్నీ పరుగెత్తుకువచ్చినై. కొందరు ఆ పక్షం కాశారు, కొందరు ఈ పక్షం కాశారు. పెద్ద రగడ జరిగింది.

ఈ రగడ సరాసరి 'సుమదర్బారు' వరకు పోయింది. రాజుగారూ వచ్చారు. సుమదర్బారుకు ఇప్పుడు న్యాయాధిపతి ప్రాద్దుతిరుగుడుపువ్వు. ఈయన పగలల్లా మార్కనమస్కారం చేసుకొని, రాత్రిపూటలందే కేసులు విచారణచేసి, తీర్పుచెప్పేది.

కమలం, మొగలిపువ్వుల కేసు మరునాటికి వాయిదా వేయబడింది. మరునాడు వాది ప్రతివాదులు ముందుగానే న్యాయస్థానం చేరుకొన్నారు.

చీకటి సమయం. వాది ప్రతివాదుల వకీళ్ళు సిద్ధంగా వున్నారు. న్యాయాధిపతి రాజుగారూ, ఉచితమైన స్థానాలను అలంకరించారు. ముందుగా కమలంవేపు తిరిగి వాదనని సంజాయిషీ చెప్పమన్నారు.

కమలంతరపు వకీలు లేచి, "ప్రభూ!-మూ కమలం గారి ప్రతిభ ఎంతసేపూ

సూర్యుడు ఉండేటంతసేపే. రాత్రి పడితే వారికి మాటకూడా రాదు" అన్నాడు.

చిక్కె వచ్చింది. పగటిపూట న్యాయాధిపతి తీర్పుచెప్పలేడు. రాత్రిపూట ముద్దాయి మాటాడలేడు. ఇంక ఈ తగవు పరిష్కారమెట్లా? మళ్ళీ మరునాటికి వాయిదావేశారు.

ఈ సందర్భంలో మొగలికి ఒక మంచి ఉపాయం తట్టింది-వెలుగునిచ్చే ఒక చిత్రమైన ఆకువద్దకు వెళ్ళువామని. సూర్యుడు లేకపోయినా, తన పచ్చచీకాంతితో ఆ ఆకులోకాన్ని ప్రకాశింపచేయగలడు. ఈ వుద్దేశంతో మొగలిపువ్వు వెలుగునిచ్చే ఆకు వద్దకు వెళ్లి మాబాడింది.

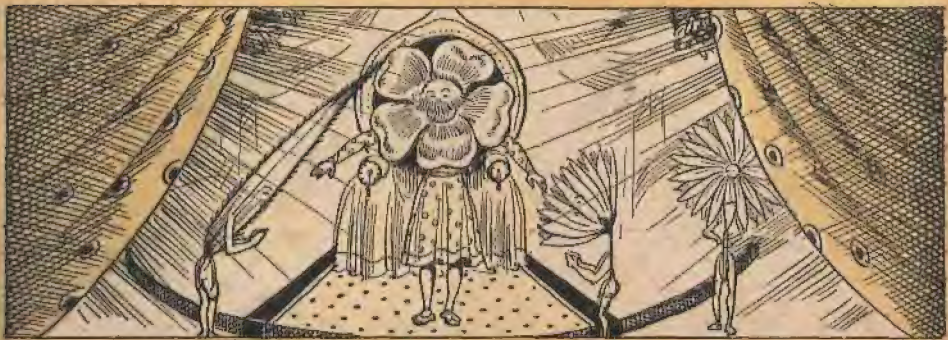
మరునాడు పుష్పరాజ్యమంతా దర్బార్ వద్దనే విడిసింది. రాజు, న్యాయాధిపతి వారి స్థానాలు అలంకరించారు. అనాడు ప్రాద్దుపాయినా చీకటి పడలేదు. ఎక్కడ చూచినా చేమంతులు, గాజుబుడ్లవంటి తమ కాంతితో వింతగా ప్రకాశిస్తున్నాయి. ప్రాద్దు తిరగకూండానే ప్రాద్దుతిరుగుడుపుష్ప దర్బారుకు రాగా, అందరూ విస్తుపోయారు.

వాది ప్రతివాదుల తరపు వకిళ్లు గట్టిగా వాదించారు. వాదనలన్నీ ఐనతరువాత న్యాయాధిపతి ఇలా తీర్పు చెప్పాడు: "ఈ కేసులో వచ్చిన ఇద్దరూ గొప్పవాళ్ళే. ప్రముఖులే. పరిమళానికి మొగిలి, అందానికి కమలం—రెండూ లోకానికి అపసరమే. ఇందులో వాదనకు ఎటువంటి అవకాశమూ లేనందున కేసు కొట్టివేయడమైనది."

అప్పుడు రాజుగారు చిరునవ్వుతో సింహాసనంమీదినించి లేచారు:

"గౌరవనీయులైన మన న్యాయాధిపతి గారు చెప్పిన తీర్పు ఎంతో యుక్తియుక్తంగా వుంది. మనలోమనం, ఐక్యత లేక చిలిపి కయ్యాలు ఆడుకోవడంచేతనే మానవులు మనలను హింసించటం జరుగుతున్నది. అడవాళ్ల అందంకోసం మనలను మోడలు తుంపి వారు ధరించడమట! గొప్పవాళ్లను సన్మానించడంకోసం మనబాతిని లెక్క లేకుండా నాశనంచేసి, వారు దండలు గుచ్చి వేసికోవడమట! విమిటి అన్యాయం! మన స్థితి భద్రంగా వుండాలంటే, మన శ్రేయస్సు కోరే మంచి మంత్రవర్గం ఆపసరమై వుంది. కనుక ఇప్పుడు, ఒకొక్క గుణానికి గొప్ప పేరుపొందిన మొగిలి, కమలాను ఇద్దరనూ మన ఆస్థానంలో మంత్రులుగా నియమిస్తున్నాము"

ఇందుకు సమ్మతిస్తూ, పుష్పబాతులన్నీ జేబేలు కొట్టినై.

అంగవస్త్రం

CHITRA

అరావళీ కొండలలో చిదానందుడనే ఒక యోగి ఉండేవాడు. ఒకనాడు ఆయన తన పర్వశాలలో జపం చేసుకొంటూవుంటే పన్నెండ్ల బాలు డొకడు ప్రాణభీతితో వరుగెత్తి వచ్చి పాదాలపైబడి, శరణుచొచ్చాడు.

యోగి ఆ బాలుణ్ణి లేవనెత్తి, 'ఎవరు నువ్వు? యేమిటి ఆపద?' అని అడిగాడు.

'నేను జనశ్రీమీరు సంస్థానాధీశ్వరుడైన బీజీరావువారి కుమారుణ్ణి. నా పేరు దేవరాజు. శత్రువులు మా కొట వశంచేసుకుని మా తండ్రిని చంపేశారు. నన్ను చంపటానికి తరుముకొస్తున్నారు' అని చెప్పాడు.

యోగి వెంటనే ఒక అంగవస్త్రం తెచ్చి ఆ బాలుని కిచ్చి, 'నీ పరాయి, అంగీ విప్పి వేసి దీన్ని కట్టుకో' అని చెప్పి, ఆ రాజపుత్రుని గుడ్డలు కనపడకుండా చూరులో దోపివేశాడు. తన జంధెపుపోవలలో ఒకటి తీసి, పిల్లవాడి మెడలో వేసి, 'నీ పేరు

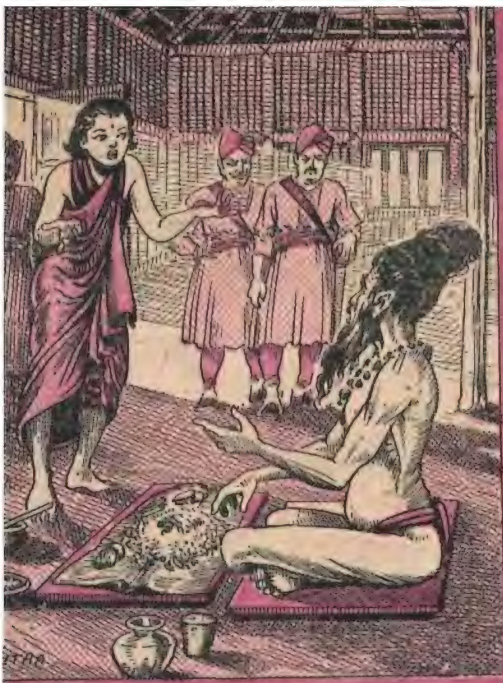
ఎవరు?' అని ఎవరైనా అడిగితే 'సోంభొట్టు' అని చెప్పు' అని సలహాయిచ్చాడు.

అంతలో గుఱ్ఱపుడెక్కల చప్పుడు విని పించింది. "అదుగో, వాళ్ళే వస్తున్నారు!" అన్నాడు దేవరాజు.

'భయపడకు. నాకొక విస్తరివేసి నువ్వొక విస్తరి వేసుకో. అన్నం తిందాం' అన్నాడు యోగి.

వాళ్ళందరూ వడ్డించుకుని ముద్ద నోట్లో పెట్టుకునేసరికి గుఱ్ఱాలమీద వచ్చినవాళ్ళు దిగి, ఓరగా వున్న తలుపు తోసుకుని లోపలకు వచ్చారు. 'ఎవరు వారు?' అన్నాడు యోగి ఏమీ ఎరగనట్లు.

ఆయన భోజనం చేస్తున్నాడని తెలవటంతో వాళ్ళు నాలిక కరుచుకుని, 'క్షమించండి. రాజపుత్రుడెవరైనా ఈదారిని వచ్చాడేమో అని వచ్చాము' అన్నారు. అందుకు యోగి, 'నేను వంటచేస్తూ ఇక్కడ

పున్నానే. 'ఏమిరా సోంబొట్టూ, చితుకుల కోసం వెళ్ళినప్పుడు నీ కెవరైనా ఎదురు పడ్డారా?' అన్నాడు. దేవరాజు, 'నా కెవరూ కనపడలేదు గురువరా... కొంచెం పులగం వడ్డించమన్నారా?' అని బదులుచెప్పాడు, ఏమీ సంకోచంలేకుండా.

గుఱ్ఱాలపై వచ్చినవాళ్ళు దేవరాజును చూచి బ్రాహ్మణుని శిష్యుడనుకొని, అనుమానించకుండా వాళ్ళదారిని వాళ్ళు వెళ్ళిపోయారు. దేవరాజు యోగి పాదాలపైన పడి, 'స్వామీ, నా ప్రాణాలు కాపాడి, పుణ్యం కట్టుకొన్నారు. మీ ఋణం ఎలా తీర్చుకోగలను?' అన్నాడు.

'ఋణం లేదు గిణం లేదు, నీకిక్కడ ఎంతకాలం ఉండాలని తోస్తే అంతకాలం ఉండి, ఆ తరువాత వెళ్ళి ఎక్కడైనా రాజ్యం స్థాపించుకో' అన్నాడు చిదానందయోగి.

కత్తి పట్టి వీరవిహారం చేసే చేతికి అడవిలో చితుకులు వీరుతూ కూచుంటే ఎంతకాలం తోస్తుంది? ఒకనాడు దేవరాజు యోగి ముందు నిలిచి, 'స్వామీ, నన్ను ఆశీర్వదించి పంపండి. మళ్ళీ రాజ్యం సంపాదించుకుంటాను' అన్నాడు.

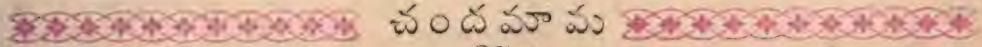
'తథాస్తు!' అని చిదానందయోగి లేచి, ఏదో అకు ధూసితెచ్చి, దాని పసరును ఒక పెదురుగొట్టంలో పోసి దేవరాజుకిచ్చాడు.

'ఏమిటిస్వామీ ఇది?' అన్నాడుదేవరాజు.

'ఇనుమును బంగారంగా మార్చేది. రాజ్యం స్థాపించాలంటే ధనం అవసరం కదా. అందుకోసమే' అన్నాడు యోగి.

దేవరాజు దాన్ని భద్రపరుచుకుని, 'మీ జ్ఞాపకార్థం ఆ అంగవస్త్రంకూడా పట్టుకు వెడతాను' అని చెప్పి, ఆనాడు యోగి తనకు కట్టుకోమని ఇచ్చిన గావంచాను కూడా చంకనబెట్టుకు వెళ్ళాడు.

అ వెళ్ళడం వెళ్ళడం తిన్నగా మేనమామ బన భూతరాజు యింటికి వెళ్ళాడు. దేవరాజుకుమల్లనే అతని తల్లికూడా శత్రు

పుల బారినుండి తప్పించుకొనివచ్చి అన్నగా రింట్లో తల దాచుకుంది. ఆమె తన కుమారుడు బ్రతికేవున్నాడని తెలవడంతోనే వచ్చి, ఉప్పతెచ్చి దిగదుడిచి, దాన్ని నీట్లో పోసి, 'నాయనా నీ శత్రువులంతా ఈ వుప్పమల్లెనే కరిగిపోయి రూపులేకుండా మాసిపోవాలి!' అని చెప్పి కొగలించుకుంది.

'అమ్మా, మంత్రాలకు చింతకాయలు రాలవు. శత్రువులను నాశనంచెయ్యాలంటే తక్షణం నేనొక కొట కట్టాలి. బలగాన్ని పెంచాలి. అప్పుడు దండెత్తివెళ్లి శత్రువుల్ని తరిమివేసి మన బసల్మియరు కొట వశం చేసుకోవాలి. కొట కట్టడానికి మామయ్యని కాస్త స్థలం ఇమ్మను' అన్నాడు దేవరాజు.

ఆమె అన్నను అడిగింది. అందుకు భూతరాజు 'స్థలం లేదు, గిలం లేదు. పో, పొమ్మ'న్నాడు. ఆ సమయానికి అక్కడికి గొడారివాడొకడు ఎద్దుచర్మం తెచ్చి భూతరాజుకు కానుకగా ఇచ్చాడు. ఆ కానుక చూచి దేవరాజు, 'మామా, యెంతో స్థలం వద్దు. ఈ ఎద్దుచర్మం వట్టేటంత మేర చాలు' అన్నాడు. అంతేకదా అని భూతరాజు వప్పకుని, ఒక ఇసుకపట్ల చూపించి, 'అక్కడ తీసుకో' అన్నాడు. 'ఎద్దుచర్మమంత మేర స్థలంతో ఏమిటి

చేసుకోవడం?' అనుకుంది దేవరాజు తల్లి. దేవరాజు ఆ ఎద్దుచర్మాన్ని సన్నటి పీలి కలుగా కొసి, ఒకదాని కొకటి ముడిపెట్టి, ఆ తాడుతో కొన్నియెకరాల విస్తీర్ణాన్ని అక్రమించి, 'చూడు మరి, ఇదే ఎద్దుచర్మం పట్టినంత మేర!' అన్నాడు.

భూతరాజు వచ్చిచూసుకొని, గుండె బాదుకున్నాడు. 'ఇసుకయెడారేకదా భాగ్య మేమిటయ్యా మామా?' అన్నాడు దేవరాజు. నిజమే అనుకుని భూతరాజు వెళ్లిపోయాడు. దేవరాజు మరునాడే ఉప్పర్లను రప్పించి అంతమేరా కొట్టగోడకు పునాదులు తవ్వించాడు. సాయంత్రం

కావటంతోనే వాళ్ళందరూ కూలి ఇమ్మనే సరికి, అతడు వాళ్ళ గునపాలలో ఒకటి చేత పుచ్చుకుని చిదానందయోగి ఇచ్చిన పసరు రాసేసరికి అది బంగారంగా మారి పోయింది. దానిని విక్రయించి వాళ్ళందరికీ కూలి ఇచ్చాడు.

కొద్దిరోజులలోనే అక్కడ గొప్ప కోట ఒకటి లేచింది. దానిముందు భూత రాజు కోట దివిటీముందు దీపానికిమల్లె వెల వెలపోయింది. దానితో భూతరాజుకి మేనల్లుడంటే అసూయ పుట్టుకొచ్చింది. వెంటనే తన సైన్యాన్ని వెంటబెట్టుకువెళ్లి మేనల్లుని కోట ముందు నిలిచి, 'వా భూమిమీద

కట్టాపుగనక ఈ కోట నాది! మంచిగా దీన్ని నాకు వసంచేస్తావా?, లేకపోతే బలిమిని లాక్కునేవా?' అని కేకలు వేశాడు.

దేవరాజు వంపగా తల్లి వచ్చి భూత రాజుతో, 'ఇదేమిటన్నయ్యా, నీకూ మేనల్లుడికి యుద్ధమేమిటి? అంత నీకు కోటమీద మోజుగావుంటే నువ్వే తీసుకో. ముందు నువ్వు, కాళ్ళుకడుక్కో; నీ సైనికులను కూడా లెమ్మను, కాస్త ఫలహారం చేదురుగాని' అంది.

ఏ పేచీ లేకుండా కోట తనకు చిక్కుతూ పున్నందుకు భూతరాజు సంతోషించాడు. మేనమామ సైనికులందరికీ దేవరాజు విస్తళ్ళు వేయించి పిండిఫంటలతో సహా ఫలహారాలు పడ్డన చేయించాడు. వాళ్ళు కడుపునిండా తినిలేచి చేతులు కడుక్కుని వచ్చేసరికి పీటలపైన ఒక్కొక్క పంచెల చాపు పెట్టించాడు. ఒక్కొక్కడూ పంచె కట్టుకుని కండువా పైన వేసుకోబోయేసరికి కొంగున ఏదో బరువుగా కనపడింది. ఒక్కొక్కడూ విప్పి చూచుకొనేసరికి వంద వంద చొప్పున వరహాలున్నాయి. 'ఇవెందుకు' అన్నారు వాళ్ళు ఆశ్చర్యపాతూ. అందుకు దేవరాజు, 'మికే. పచ్చేనెల జీతం ముందుగా ఇచ్చేస్తున్నాను' అన్నాడు.

‘మా జీతం మీరివ్వడమేమిటి? అదీ గాక, మాకు పవేసి వరహాలేకదా జీతం. వందేసి వరహాలిచ్చారే మీరు!’ అన్నారు సైనికులు.

‘ఫరవాలేదు పుచ్చుకొండి. మనమంతా కొద్దిరోజుల్లో వెళ్లి జనల్మీయరు కోట ముట్టడించి వశంచేసుకోవాలి’ అన్నాడు దేవరాజు. ‘సరే’ అన్నారు వాళ్లు సంతోషంగా.

ఈవిధంగా లంచమిచ్చి దేవరాజు సైనికులను వశంచేసుకున్నాడని తెలపటంతోనే భూతరాజు మండిపడి వాళ్లతో ‘మనం వశంచేసుకోడానికి వచ్చింది ఈ కోటనేగాని జనల్మీయరు కోటను కాదు. వాడిచ్చిన లంచాలకి ఆశపడి నాకు ద్రోహంచేస్తున్నారా మీరు!’ అని గద్దించాడు.

‘ద్రోహం తలపెట్టింది మీరుకాని మేం కానేకాదు. ఈయన కష్టపడి కట్టుకున్న ఈ కోటను లాగుకోవడంకన్న ద్రోహమేముంది?’ అని ఎదురుతిరిగారు సైనికులు. చేసేదిలేక

భూతరాజు గుట్టమెక్కి ఇంటికి దొడుతినాడు. ఆ సైన్యంతోబాటు దేవరాజు ఇంకా కొంత సైన్యాన్ని చేర్చుకున్నాడు. కొద్దికాలం లోనే జనల్మీయరు కోటను ముట్టడించి, వానిలో పున్న శత్రువుల్ని పారదొలి పశం చేసుకున్నాడు.

నాడు ముస్తాబై కొలుపుకూటానికి పచ్చి నప్పుడు దేవరాజు భుజంమీద ఒక ఆంగ వస్త్రం వేలాడుతూ కనపడింది. మంత్రులూ, సేనాధిపతులూ, ‘ఇదేమిటి ప్రభా?’ అని అడిగేరు. ‘ఈ ఆంగవస్త్రమే నా ప్రాణాలను కాపాడింది’ అంటూ అతడు తన కోటు విప్పి లోపలవున్న జంభ్యంకూడా చూపించి, చిదానందయోగి తనకు చేసిన ఉపకారమంతా వాళ్లకు విప్పి చెప్పెడు.

నాటినుంచీ దేవరాజు సంతతివారందరూ పట్టాభిషేక సమయంలో ఆంగవస్త్ర మొకటి భుజంపై ధరించి రావటం, ఒక ఆచారంగా ఏర్పడింది.

వీలా-లావీ

మాంత్రికు డొక్కడు ప్రాణము పోయగ
యంత్రపు బొమ్మను చేశాడూ
దాబాపై కుర్చీలో దానిని
దాబుగ కూర్చోబెట్టాడు.

చేతనున్న ఆ వత్రిక చూస్తూ
శిరఃకంపనము చేస్తుంది
బాలబాలికలు దండం పెడితే
'బలే' సలాములు కొడుతుంది.

ఒకేమోస్తరుగ తల వంకించుట
ఒక్కరోక్కరే చూశారూ

మనిషా బొమ్మో నిజమెరుంగగా
మంతనములు గావించారు.

లీలా, లాలిలను యువనాయకు
లే పరిక్షైతే పూనారు.

ఆటవిడుపు దినమున జనులందరు
ఆటపాటలం దుండంగా
మాంత్రికు డొంటికి తాళమువేసి
మధ్యాహ్నము పై కేగాడూ
జననమ్మర్థములో తబ్బిబై
తన తాళము జార్చివేశాడు.

తాళము లీలకు దొరికింది
తలుపు తెరుచుకొని చొరుకుంది,
బొమ్మల నెన్నో చూచింది
సంగతి అంత గ్రహించింది.

అంతలో సప్రదీ వినబడగా
మాంత్రికుడే రయమున రాగా

ఎటు పోవను తోచకపోగా
మాయము కాదలచెను వేగా.

పరుసబొమ్మలం దొక బొమ్మయి, యే
మెరుగనట్లుగా కూర్చుండి,
తెరచిన యింట్లో జొచ్చిన మాంత్రికు
డిరుప్రక్కల గమనించాడూ.

స్థానం తప్పని బొమ్మల జూచి మ
హానందమును పొందాడూ
ప్రాణం పోయగ నెంచిన బొమ్మను
పధిపరి విధాల పరికించి
చుట్టు తిరుగుతూ గబగబ దానికి
గట్టిగ మంత్రం వేశాడు.

నిలిచి చూడగా, మెల్లమెల్లగా
తల త్రిప్పట గమనించాడూ
మంత్రం పలుకుట నిజమని తనలో
ఎంతో సంతోషించాడు.

జాలుగోడపై నెక్కి మెల్లగా
లాల్ లోన ప్రవేశించి
లీలకు అగుపడునట్లుగ పక్కని
చాపడిలో నిలుచున్నాడు.

మంత్రం తొరపుతున్నకొలది ఆ
యంత్రం కదలుట హెచ్చించి

అది గమనించిన మాంత్రికు డెంతో
ముదమున మది సుప్రాంగాడు.

చిరునవ్వులకగ, తల పంకించుతు,
కరముల నెత్తుతు, కండ్లు త్రిప్పతూ,
నెమ్మదిగా ఇక లేవనున్న ఆ
బొమ్మకు ప్రాణం పచ్చిందనుకొని,
మంత్రమహిమ కాశ్చర్యచకితుడై
మాంత్రికు డట్లే నిలబడగా,

అచ్చముగా నొక కన్యకవలె నా
యంత్రం 'లాల్!' అన్నాడీ.
అనుటె తడవుగా బాణంవలె రి
వ్వన లాల్ చరచర పచ్చి,

బొమ్మ చేతులను చేతపట్టుకొని
గుమ్మాలే చాటుతు పోవంగా
మాంత్రికుడు మతిపోవగ చింతా
క్రాంతుండై పడి భువి వ్రాలె!

నలుమూలల నడకలు

ఒక ముష్టివాడొక మంటికి వెళ్ళాడు. అ ఇంటాయన పరమలోభి. ముష్టి వాడు కొన్ని తత్వాలు పాడాడు. 'నాకూ వచ్చు' నంటూ ఇంటాయనా పాడాడు. బిచ్చగాడు క్షోకాలు చదివాడు. యజమాని చదివాడు. ముష్టివాడు కొన్ని ఇంద్రబాలాలు చేసిచూపాడు. యజమాని చేసిచూపాడు. బిచ్చగాడికి విసుగెత్తింది. 'అయ్యా, మీరు సమస్తమైన విద్యలూ నేర్చినవారు. సంతోషమే. ఇతే, మీరు చేయలేనిది ఒక్కటే వుంది. నేను అడుక్కంటాను. మీరే?' అన్నాడు. యజమాని సిగ్గుపడి, వాడికి ఒక కానీ యిచ్చి సాగనంపాడు.

—*—

అతి గౌరవనీయమైన వృత్తికి ప్రపంచ విజ్ఞానసమితివారు ఒక బహుమతి ఇస్తామని ప్రకటించారు. ప్రభువులు, వీరులు, పండితులూ పోటీకి నిలిచారు. సమితి పండితులనే గౌరవించింది. ఇది 'అన్యాయ' మన్నారు ప్రభువులు. 'కాదు, రాజులకు తమ రాజ్యంలోనే గౌరవం. పండితులు ఎక్కడకు వెళ్ళినా పూజించబడతారు' అని చెప్పింది సమితి. 'మరి, విరపూజ మట్టుకు సామాన్యమైనదా?' అని

(ప్రశ్నించారు యుద్ధవీరులు. అందుకు సమితి 'వీరుడు వృద్ధుడైతే గౌరవం తగ్గిపోవచ్చు. పండితుడు వృద్ధుడైన కొద్దీ ఆయనకు గౌరవం హెచ్చుతుంది' అని సమాధానం చెప్పింది.

—*—

ఒక పేదవాడు తన బుద్ధిబలంవల్ల పైకి వచ్చి ఐ. సి. యస్. పరీక్ష పాసయ్యాడు. తన బంధువర్గం గొప్ప పదవులలో లేకపోవడంవేత వాళ్లంటే అతనికి చీకాకుగా వుండేది. అతని ధోరణి చూచి బంధువులు స్నేహితులూ వానిని వెలివేశారు. బ్రతుకు ఒంటి పాటు అయింది. భరించలేక, ఒక నాడు అతను ఒక మిత్రునివద్దకు వెళ్ళగా, ఆయన ఇలా చెప్పాడు: 'అబ్బాయీ!—బ్రహ్మాండమైన ఏనుగును బంధించడానికి గడ్డితో వెంటి చుట్టుతారు. ధాన్యం మొలక ఎత్తాలంటే దానికి అంటపెట్టుకొనివుండే తుక్కు దూగరాకూడా అవసరమే కదా! కనుక దేనినీ తేలికగా చూడకూడదునుమా' అని అనగానే, ఈ మాటలలోని అర్థం గ్రహించి, నాటినుంచీ బంధువులతో కలిసిమెలిసి ఉంటూవచ్చాడు.

అంత మంచిరాజు

పూర్వం సంగ్రామసింహుడనే రాజు ఉండేవాడు. ఆయన రాజ్యంమీద వచ్చిన అదాయంలో కొంచెంమాత్రమే తనకోసం ఖర్చుపెట్టుకుని, మిగిలినదంతా ప్రజల కోసమే వినియోగించేవాడు.

కొన్ని గ్రామాలనుండి వచ్చే శిస్తును మాత్రమే తన స్వంతఖర్చుకోసం కేటాయించి, ఒక్కొక్క గ్రామంనుంచి వచ్చిన అదాయాన్ని ఆయన ఒక్కొక్క బాపతు ఖర్చుకు ఉపయోగించేవాడు. అంటే, ఒక ఊరినుండి వచ్చిన శిస్తు భోజనంనిమిత్తం, మరొక గ్రామంనుండి వచ్చిన పన్ను బట్టల కోసం, వేరొక పల్లెపై వచ్చిన అదాయం రాణులకోసం ఈవిధంగా. ఒక్కొక్క సంవత్సరం పంటలు పండకపోతే అదాయం తగ్గిపోయేది. రాబడి తగ్గినప్పుడు ఖర్చు తగ్గించుకునేవాడుకాని ఆ ఖర్చు నిమిత్తం

ప్రజలకోసం వినియోగించే సామ్యుమాత్రం ముట్టుకునేవాడుకాదు.

ఒకనాడు ఆయన కొలువు తీర్చివుండగా భట్రాజు ఒకడువచ్చి తన కవిత్వంతో రాజును మెప్పించాడు. రాజు సొంత ఖర్చు కోసం కేటాయించుకున్న గ్రామాలపేర్లు చెప్పి, వాటిల్లో ఎక్కడైనా మాన్యం కోరుకోమన్నాడు. రాజుగారి భోజనపు ఖర్చుక్రింద యేర్పడిన గ్రామంలో ఒక మాన్యం కోరుకున్నాడు ఆ భట్టు. వెంటనే భట్టుకు రాజు దానపట్టా వ్రాయించి ఇచ్చాడు.

రాజుగారికి భోజనంలో, పెరుగులో చక్కెర కలుపుకొని తినటం అలవాటు. ఆ మరుసటిసంవత్సరం ఉగాదినాడు రాజు గారికి పంటవాడు చక్కెర కలపకుండానే పెరుగు వడ్డించాడు. 'చక్కెర మరిచి పోయావేయ్!' అన్నాడు రాజు. పంటవాడు

బడ్డ గ్రామంమీది శిస్తుతోనే సరిపెట్టుకునే వాడు. సామంతరాజులలో జన్యంతసింగనే అతడికి సంగ్రామసింహుడికి చనవు. జన్యంతసింగుకు, చూడగా రాజుగారు ధరించే దుస్తులు పొట్టిగా బిగువుగా పాత ఫక్కిలో వున్నట్లు తోచింది.

అతనికి మహారాజుతో చనవుగనుక సమయం చూసి ఒకనాడు తన అభిప్రాయాన్ని ఆయనకు తెలియజేశాడు. 'తమరు ఈ కొత్తమోస్తరు ముఖమల్ దుస్తులు ధరిస్తే మేముకూడా తమ పద్ధతినే అనుసరించ వచ్చుకదా' అన్నాడు.

జన్యంతుడు చెప్పినదంతా శ్రద్ధగా విని, సంగ్రామసింహుడు 'సరే. అట్లాగే చేస్తాను' అనిచెప్పి ఆ సామంతుణ్ణి సంతోషపరిచాడు. జన్యంతసింగు తక్కిన సామంతులతో జరిగినదంతా చెప్పేసరికి వాళ్లు ఢిల్లీఫాదుషాలకుమల్లే తాముకూడా ఇంక రంగు రంగుల జిలుగుదుస్తులు ధరించి కులక వచ్చునని సంతోషించారు.

మరునాటి వుదయం జన్యంతసింగు రాజధానిలో అందంగా దుస్తులు తయారు చెయ్యగల దర్జీ ఎవడా అని ఆలోచించు కొంటూవుంటే అతనివద్దకు సంగ్రామసింహుడి దూత ఒకడు వచ్చి, 'అయ్యా మీ

వినయంగా, 'ప్రభూ! మరిచిపోలేదు. తమ భోజనంకోసం యేర్పడిన గ్రామాలలో పంచదారకోసం నియమింపబడ్డ మాన్యాన్ని తాము ఎవరికో దానమిచ్చివేశారట. అందు చేత ఇంక తమకు చక్కెర లేదని మంత్రిగారు మనవిచేయమన్నారు' అన్నాడు.

అందుకు రాజు, 'ఔను. ఆ మాన్యమే కామోసు భట్టుకవికి ఇచ్చాము. ఇక్కడ నుండి చక్కెర మానివేస్తాము' అని అప్పటినుంచి పంచదార అలవాటు తప్పించుకున్నాడు.

దుస్తుల విషయంలోనూ రాజు మితంగానే వ్యయంచేసి దానికోసం నియమించ

చందమామ

గ్రామాలలో రెండింటిని మహారాజువారు కలుపుకొన్నారు' అని చెప్పి చక్కాపోయాడు.

జస్వంతుని గుండె గుభలు మని, 'నా గ్రామాలు కలుపుకొనటానికి నేను చేసిన నేరమేమిటి?' అని ఆలోచించటం మొదలెట్టాడు. ఎంత యోచించినా అతనికి కారణం కనపడలేదు. మహారాజు ఏపని చేసినా తగినంత కారణం లేందే చేయడని అతనికి తెలుసు. అదేమిటో స్వయంగానే తెలుసుకోవడం మంచిదని అతడు వెళ్ళి సంగ్రామసింహునకు సమస్కరించి, 'ప్రభూ!—మీకలా అనుగ్రహం తప్పటానికి నేను చేసిన తప్పు ఏమిటో సెలవిస్తారా?' అని కోరాడు.

సంగ్రాముడు, 'నువ్వు చేసిన తప్పేమీ లేదు. నీ గ్రామాలు కలుపుకోటానికి గల కారణం చెబుతా విను: నిన్నరాత్రి నాలెక్కలు పరీక్షించి చూసుకున్నాను. నా గ్రామాలమీది శిస్తులో ప్రతీ రూపాయకూ అత్యవసరమైన ఖర్చు ఏదో కనపడుతూనే వచ్చింది. నువ్వు చెప్పిన ముఖములే దుస్తులు కుట్టించటానికి నాకు నిలవ సామ్యెక్కడా కనపడలేదు. ఈ దుస్తుల కోసం ప్రజల సొమ్ము వినియోగించడం నా

కష్టంలేదు. పోనీ దుస్తులు మానేద్దామంటే పరమాపుడవైన నువ్వెచ్చిన సలహా తోసి పుచ్చినట్టవుతుంది. నువ్వు చిన్నబుచ్చుకుంటావు! అందువల్ల ఈ కొత్తదుస్తులకయే ఖర్చుకోసం నీ గ్రామాలలో రెండింటిని నేను కలుపుకోవలసిన వచ్చింది' అన్నాడు.

జస్వంతునికి కొంతవితో తల గోకుకొన్నట్టయింది. 'ప్రభూ!—కప్పడు మనం ధరించే దుస్తులే బాగున్నాయి. కనుక వీటిని మార్చనే వద్దు! నా గ్రామాలు నాకు దయచేయించండి' అని ప్రాధేయపడ్డాడు. 'సరే అటైతే' అని మహారాజు అతణ్ణి అనుగ్రహించి పంపాడు.

మోటార్ కారుల తమాషా

పోషాయిలూ!—ఈ చిత్రంలో రెండు మోటారు కార్లున్నాయి. అవునా?—అవి ఒకదానికి ఒకటి ఎదురెదురుగా వస్తున్నాయి. ఐతే—రెండూ కొంపతీసి డిక్కింటియ్యేమోనని కదా మీ భయం. భయపడవద్దు. నేను చెప్పినట్టుగా చేస్తే సరి. చూడండి!—రెండు కారుల వైపు వెళ్లగా సదానంగా చూస్తూ, మీ దృష్టి ముక్కుకు నూటిగా తిసుకురావాలి. అంతే. ఏదీ చూడాల!—ఇప్పుడు—కార్లు రెండూ దేనికది జాగ్రత్తగా తప్పుకొని పోతున్నాయో, లేదా? —ఎస్. ఎస్. వెంకటసుబ్బయ్య : తిరుపతి

ఇది ఒక అడవివంది. దీనికి రెండు పాడవైన దంతాలు ఉంటవి. అవి పంపుతిరిగి తలవైపు పెరుగుతవి. దుంపలనూ, తుంగకాయలనూ తవ్వి తింటుంది కనక దంతాలు అరిగిపోతూ ఉంటే, ఒకవేళ అవి అలా అరగకుంటే పెరిగి పుర్రెలోపలికి చొచ్చుకుపోయి దాని మరణానికి కూడా కారణం కావచ్చు.

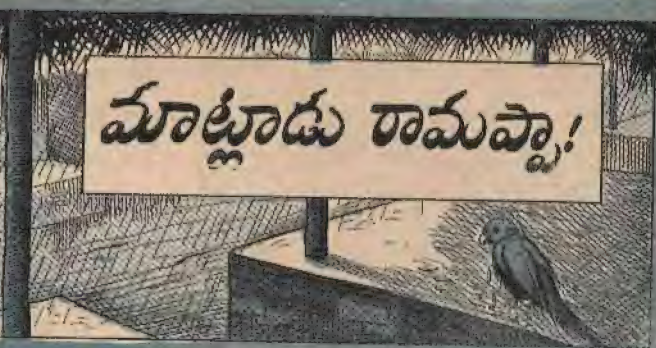
ఇది నీలి తిమింగిలం. ప్రపంచంలో తిమింగిలాలలో కల్లా బ్రహ్మాండమైన ఆకృతి కలది. పాడవు 100 అడుగులు! ఇది చేపజాతికి చెందిన దనుకొంటారు చాలామంది. పొరపాటు, ఇది స్తన్నజీవి—అనగా పాలిచ్చి పెంచే జంతువు. దీని ఉనికి ఉత్తర అట్లాంటిక్ సముద్రం.

మాట్లాడు రామప్పా!

చిన్నప్పరెడ్డి, రామప్పరెడ్డి అన్నాదమ్మలు. వ్యవసాయదారులు. వాళ్ళకు చాలాకాలం బాగానే గడిచిపోయింది. ఐతే, ఒకయేడు పంటలు పోయినై. ఫలితంగా దేశంలో గొప్ప కాటకం వట్టి, ప్రజల కటకటలాడిపోసాగారు.

పెద్దపెద్ద ధనవంతులకే దిక్కు లేక పోయిందంటే, ఇక చిన్ననంసారులైన చిన్నప్పసోదరుల మాట చెప్పేదేమిటి? చివరకు వాళ్ళు అటుకుగింజలు తిని కాలక్షేపం చేయవలసిన స్థితికి వచ్చారు.

ఇలా వుండగా—ఒకరోజున ముసాబు పట్టింది. వాళ్ళు అటుకులు తెచ్చుకుని ఆరగిస్తూవున్న సమయాన, ఎదటియింటి ఆరుగుమీద ఒక రామచిలుక కనిపించింది. అది వానకు తడిసి చలితో వణకిపోతున్నది. ఏక్కడకూ ఎగిరిపోయే స్థితిలో లేదు.

చిన్నవాడైన రామప్ప గమనించాడు. జాలిపడ్డాడు. అన్న అనుజ్ఞ తీసుకొని ఆ

చిలుకను చేతపట్టుకవచ్చాడు. ఎండిన ఆకులు తెచ్చి మంటవేసి, దాని శరీర మంతా వెచ్చజేశాడు. దానికి చలిబాధ కాస్త తగ్గటం చూచి, తనవంతు అటుకు గింజలలో కొన్ని చిలుకముందర చల్లాడు. రామప్పచేసిన సేవవల్ల రామచిలుకకు చలి పోవటమే కాదు, ఆకలికూడా తీరి, వంట్లో జవసత్తువలు చేరుకొన్నవి.

తేరుకొని సైమితపడిన తరువాత ఆ రామచిలుక 'రామప్పా!—నీకేమి కావాలె రామప్పా!' అంటూ మానవభాషలో అడిగింది. రామప్ప ఆశ్చర్యపోయాడు. ఈ వింతచూచి బయట కూర్చున్న చిన్నప్ప లోపలికి వచ్చాడు. వెంటనే రామచిలుక "చిన్నప్పా, చిన్నప్పా!—నీ కేమి కావాలె చిన్నప్పా?" అని అడిగింది. అందుకు చిన్నప్ప "చిలుకా, చిలుకా!—నీది ఏమారు? నీకు మనుమల భాష ఎవరు

వస్తాను. అప్పుడు నీ కొక వెండి ఆకు తెచ్చిపెడతాను. అది భద్రంగా ఉంచు కొంటివా, నీ యింట ఎప్పుడూ ధనం ఓలలాడుతుంది” అని చెప్పింది. ‘సరే’ నన్నాడు చిన్నప్ప.

తరువాత రామచిలుక ‘రామప్పా, రామప్పా! నీ కేమికావాలె రామప్పా?’ అని చిన్నవానిని అడిగింది. అందుకు రామప్ప ‘చిలుకా, చిలుకా!—నాకు ఎల్లప్పుడూ మనస్సు సుఖంగా వుండేటట్టు చేయగలవా?’ అని అడిగాడు.

అందుకు చిలుక ‘దానికేముంది! నేను ద్వీపాంతరంనుండి ఒక రంగుఆకు తెచ్చి యిస్తాను. దాని పసరు నీ రుమాలుమీద చల్లి తలపైన పెట్టుకుంటివంటే, అది అలా ఉన్నంతసేపూ నీకు మనస్సు హాయిగా వుంటుంది, నీ ముఖం చిరునవ్వుతో కలకలలాడుతుంది” అని చెప్పింది.

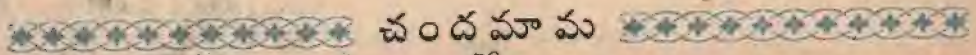
చిలుక ద్వీపాంతరం వెళ్ళింది. అరు నెలలు గడిచినై. మళ్ళీ వచ్చింది రామచిలుక. దాని నోటిలో రెండు ఆకులున్నయి—ఒకటి వెండిఆకు, రెండవది రంగుఆకు.

చిలుక తెచ్చిన రెండు ఆకులలో వెండి ఆకు చిన్నప్పకూ, రంగుఆకు రామప్పకూ

నేర్పారు?” అని ఆత్రంతో ప్రశ్నించాడు. బదులుగా రామచిలుక “నేను మా పెద్ద చిలుకలగుంపుతో కలిసి ద్వీపాంతరం పోతున్నాను. వానచేత రెక్కలు తడిసి, ఎగరలేక ఈ ఇల్లు చేరుకొన్నాను. నా జత గాళ్ళు ముందు పోతున్నారు. నేనూ పోయి వారిని వెంబడించాలి. మీ కేంకావాలో చెప్పండి!” అన్నది.

అప్పుడు చిన్నప్ప “ఐతే, చిలుకా! మేం వీధిస్థితిలో పడిపోయాము. మా పెదరికం పొగొట్టగలవా?” అని అడిగాడు.

అందుకు రామచిలుక “దానికేముంది! నేను ద్వీపాంతరంనుంచి మళ్ళీ అరునెలలో

జచ్చి, 'మరి వెళ్ళుతా'నంది. 'ఉండు, ఉండు రామచిలుకా!—మా యింట బోజనంచేసి మరీ పోదుగాని' అన్నారు అన్నదమ్ములు. అందుకు చిలుక, 'ఇప్పుడు కాదు. మరొకప్పుడు వస్తాలెండి. మా జట్టు ముందు పోతున్నది. నేనూ పోవాలే' అని తొందరపడింది. అప్పుడు రామప్ప 'పోనీ ఇవైనా తీసుకు తిను' అంటూ, తనవద్ద నున్న అటుకుగింజలు కొన్ని చిలుకకు ఇచ్చాడు. రామచిలుక ఎగిరిపోయింది.

చిన్నపరెడ్డి తన ఆకు పట్టుకువెళ్ళి ఊళ్ళో కంసాలికి చూపించాడు. అతడు ఆ ఆకు పరీక్షచేసి, 'ఇది వెండిఆకు. నీ కెట్లా దొరికింది?' అని అడిగాడు. ద్వీపాంతరం నుండి చిలుక తెచ్చిన వృత్తాంతమంతా చిన్నపరెడ్డి పూసగుచ్చినట్టు చెప్పాడు. ఈ వర్తమానం ఆ నోటా ఆ నోటా పాకిపోయి, గ్రామాధికారి ఐన హనుమంత రెడ్డి చెవులబడింది. ఆయన చిన్నప్పను పిలిపించి, అరా తీశాడు.

హనుమంతరెడ్డికి సంగతి అంతా వెల్లడించాడు చిన్నప్ప. అంతటితో ఊరుకోకుండా "మా తమ్ముడు రామప్ప వట్టి మూర్ఖుడు. చిలుక కోరుకొమ్మన్నప్పుడు ఉత్తరంగుకకు మాత్రమే కావాలన్నాడు"

అనికూడా చెప్పాడు. గ్రామాధికారి రామప్పను పిలిపించి, అతనివద్ద ఉన్న రంగుకకు చూచాడు. రామప్పముఖంమీద చిరునవ్వు కనిపిస్తూవుంది. సరేననుకొన్నారు సలుగురూ.

అప్పుడు హనుమంతరెడ్డి ధనపంతుడైన చిన్నప్పను చేరబిలిచి, లాలించి, "నా ఒక్కగానొక్క కూతురునిచ్చి నీకు వైభవంగా పెళ్ళిచేస్తాను నాయనా!—నా తరువాత నా అస్తికంతా నీవే తీసుకొందువుగాని. మూర్ఖుడైన నీ తమ్ముడితో మాత్రం ప్రమేయం పెట్టుకోకు నుమా" అని చిన్నప్పకు హితవుచెప్పాడు.

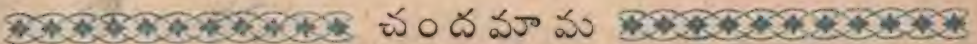
పూర్వులు వదలిన పూరిగుడిసెలోనే వాని ఉనికి. చేతిలో ఎర్రని యేగానీ ఐనా లేకపోయె. ఇక వ్యవసాయం చేసేదేమిటి? రోజల్లా కాయకష్టంచేసి గింజలు సంపాదించుకోవడం, తీరికప్పుడు పచ్చగడ్డి చెక్కుకొని, కట్టెలు కొట్టితచ్చి, విక్రయించి జీవనం సాగిస్తున్నాడు. అతనికి చింతలేమీ లేవు. సుఖంగా ఉండేవాడు. చిరునవ్వు ఎప్పుడూ ముఖంమీద కనిపిస్తూవుండేది.

ఐతే—రామప్పముఖంమీద కనిపించే చిరునవ్వు సామాన్యమైందికాదు. అది మహిమగలది. రామప్ప ఎక్కడ వుంటే అక్కడ, అతని నోటివెంట మాటవస్తే చాలు, అందరకూ మనస్సు హాయిగా వుండేది. అతను ఉన్నదగ్గర రోగులకు వ్యాధులు నయమయ్యేవి. ప్రజ కష్టాలు మరచేవారు. ఈ రహస్యం కనిపెట్టిన లోకులు రామప్పను తమ యిల్లకు తీసుకపోయి 'మాట్లాడు రామప్పా!' అని బతిమలాడి పలుకరించి, మేలుపొందుతూ ఉండేవాళ్ళు.

ఇలా వుండగా—పట్టపురాజుగారి పుట్టిన రోజు పండగ వచ్చింది. ఆ రోజున తమ కింది గ్రామాధికారులంతా రావాలని ఉత్తరు వయింది. ఇప్పుడు చిన్నప్ప తనే గ్రామాధికారి అయ్యాడుకద.

చిన్నప్పకు చెప్పలేని సంతోషం పుట్టుక వచ్చింది. గ్రామాధికారికి అల్లుడైనాడు. తాతలనాటి పూరిల్లు తమ్ముడికి ఇచ్చేసి, తను మామగారి భవనంలోనే నివాసం ఏర్పరచుకొన్నాడు. మామగారు ముసలి వాడవుతున్నకొద్దీ పొలాలు చూచుకునే పని అంతా చిన్నప్ప పాలబడింది. ఐతే, చిన్నప్ప వ్యవసాయంలో అరితేరినవాడు కనుక, పాడి పంట వృద్ధిచేశాడు! ఇల్లు ధనలక్ష్మితోనూ, ధాన్యలక్ష్మితోనూ కలకలలాడసాగింది.

ఐశ్వర్యంతో పాటు చిన్నప్ప రెడ్డికి గ్రామంలో గౌరవమూ ఎక్కువయింది. అక్కడ రామప్పసంగతి చూదాం :

చిన్నపరెడ్డి గొప్పగా అలంకరించు
కొన్నాడు. అతని భార్య ఏడువారాల నగలూ
సింగారించుకొన్నది.

ఈ విధంగా తయారైన చిన్నపరెడ్డి
భార్య సవారిబండి యెక్కి కూర్చున్నారు,
వాళ్ల బండి ఒక అడవిలోనించి వెళ్లు
తున్నది. దారిలో దొంగలగుంపు నాయకుడు
ఒక ముసలివాని వేషంతో ఆక్కడికి వచ్చి,
జ్యోతిమదులాగా నటించాడు. వాడు అడిగే
ప్రశ్నలకూ, చెప్పే జవాబులకూ చిన్నప
రెడ్డి అశ్చర్యభరితుడయ్యాడు.

'స్వామి!-మీపద్ద నస్యముంటే వేయిం
చండి' అంటూ చెయ్యి చాచాడు వాడు.
గొప్పకొద్ది చిన్నప్ప వెండికట్టు వేసిన నస్యం
డబ్బా తీసి వృద్ధుడి చేతిలో వేశాడు. వృద్ధుడు
చిన్నప్పను దివిస్తూ, ఒక చిటికెడు పొడి
పీల్చి, రెండు తుమ్ములు తుమ్మాడు. అప్పుడు
వెనుక ధాగివున్న నలుగురు దొంగలూ
ముందుకు వచ్చారు. చిన్నప్పకూ భార్యకూ
భయం వేసింది. ముసలివాడు ఏమీ తెలి
యనివాడిలాగా దిక్కులు చూస్తూవున్నాడు.

అంతలో నలుమూలలనుంచి దొంగలు
బిలబిలమంటూవచ్చి చుట్టేసి, 'నగానట్రా,
లోడ్డూలోసుగూ వప్పజెవుతారా? లేదా?'
అంటూ తళతళమెరిసే కత్తులు ఝళి

పించారు. చేసేదిలేక చిన్నప్ప తమ పద్ద
నున్నదంతా దొంగల పాలు చేసి, కట్టు
బట్టలతో ఒక పల్లె చేరుకొని, పేదరాశి
పెద్దమ్మ యింటిలో దిగాడు.

ఇలా వుండగా, ఆ దేశపు రాజుకు
ఒక్కరై కూతురు. తగిన అల్లుడికోసం
చారులను అన్నిదిక్కులకూ పంపించాడు
రాజు. కాని లాభం లేకపోయింది. అందు
చేత, రాజు రాణి విచారగ్రస్తులై వున్నారు.

ఈ సమయంలో, ఫలానా రామప్ప విపల్ల
కైనా విచారం పోగొట్టగలడని రాణిగారితో
ఎవరో చెప్పారు. వెంటనే అతనిని పిలి
పించమని రాజుజ్ఞ అయింది.

మీద మరొక వారంరోజులువరకూ రామప్ప అక్కడే ఉండిపోవలసి వచ్చింది.

అంతలో రాజకుమారికి తగిన వరుడు లభించినట్టు వార్తవచ్చింది. అప్పుడు రాజు గారు 'రామప్ప!—మా అమ్మాయి పెళ్ళి చూచి మరీ వెళుదువుగాని ఉండిపో' అన్నారు. 'సరే' నన్నాడు రామప్ప.

రామప్ప ఒకనాడుస్నానంచేస్తూవుండగా, సేవకుడు ఒకడు 'ఈ పాడురుమాలు కట్టుకుని వెళ్ళితే అంతఃపురంలో అందరికీ అవమానంకాదా?' అని తలచి, రామప్పకు తెలియకుండానే గట్టుమీది ఆ రంగుకూరుమాలు తీసి దాచివేశాడు.

స్నానం అయ్యాక రామప్ప 'నా రుమాలు ఏదీ!' అని వాడిని అడిగాడు. అందుకు నౌకరు 'రాజుగారి దయ నీపైనుంటే ఆ పాడు రుమా లెందుకయ్యా? అది యేటిలో కొట్టుకపోయింది. మహారాజుగారి నడిగి మంచి రుమాలే, తెచ్చుకో?' అన్నాడు. రామప్ప విచారంతో నగరుకు వెళ్ళాడు.

ఈ సమయాన నగరులో గందరగోళమయింది—పెళ్ళి వారు తరలివస్తూంటే పెళ్ళికొడుక్కి పులివచ్చి గాయం చేసిందనీ, పరివారం చెదరిపోయారనిన్నీ. తన రుమాలు లేకపోవటంవల్ల రాజుకే ముప్పు

రాజుజ్జ మీరలేక రామప్ప, నడుముకు ఒక తెల్లటివస్త్రం కట్టి, పైన ఒక తుండు గుడ్డ వేసుకొని, తలకు రంగుకూరుమాలు చుట్టుకొని, శాపాటికర్ర చేతితో పట్టుకొని, రాజమహాలుకు చేరుకొన్నాడు.

చేరుకొనేసరికి, రాజనగరులో దర్బారు అతివైభవంగా నడుస్తున్నది. రామప్పవెళ్ళి రాజదర్శనం చేసుకొన్నాడు. రామప్ప నవ్వుముఖం చూడగా రాజుకు సంతోషం పుట్టింది. 'సరే, రేపు మాటాడుదాం' అన్నాడు రాజు. రామప్పకు ఒక గది ప్రత్యేకించి ఏర్పాటుచేశారు. మర్గాయాసంచేత రామప్పకు నిద్రవట్టేసింది. రాజు కొరిక

వచ్చిందని గ్రహించి, రామప్ప విచారంతో మళ్ళీ ఏటిగట్టుకు పోయి నిస్పృహతో అక్కడ పడిపోయాడు.

అలా పడిపోయివున్న రామప్పముఖం మీద ఒక స్త్రీ నిళ్ళు చల్లి, ఒక పాత రుమాలతో తుడిచి, ఉపచారాలు చేయసాగింది. 'పాతదైతే అయింది, ఈ రుమాలు తలకు చుట్టుకో, వేడి తగుతుంది' అన్నది ఆమె. రామప్ప కొంచెం తేరుకోగానే, ఆమె తన పదినెగారని, ఆమె పక్కన వున్నతడు తన అన్న చిన్నప్పరెడ్డి అని గుర్తించాడు. ఐతే, సిగ్గుచేత చిన్నప్ప తమ్ముని పలకరించలేదు.

రామప్ప ఆమెను కుశలప్రశ్నలు వేయగా, దారిలో దొంగలవల్ల తమకు పట్టిన గతిఅంతా వలపోసుకున్నది. మాటల సందర్భంలో తనకు రేపుగట్టున ఈ రుమాలు దొరికిన సంగతికూడా చెప్పింది. రుమాలు తలకు చుట్టుకోవటంతో రామప్ప ముఖం మళ్ళీ ఇప్పుడు వికసించింది. అది తన రంగుఆకు రుమాలైనని రామప్ప తెలుసుకున్నాడు.

అతని అన్నా వదినా సకలమూ పోగొట్టుకొన్నారు. అకలిదప్పులతో కన్నులు మూతపడుతున్నవి. అప్పుడు వారిద్దరికి

రామప్ప మంచినీళ్ళు తెచ్చియిచ్చాడు. వారికి తినటానికి ఏదైనా తీసుకువద్దామని నగరంకేసి బయలుదేరాడు.

అంతలో ఒక చారుడు పరుగెత్తివచ్చి 'బాబూ!—రాజావారు రమ్మంటున్నారు తమరిని' అంటూ వేగిరపెట్టాడు. తీరా రామప్ప అక్కడికి వెళ్ళేసరికి—పులి కరిచింది పెళ్ళికొడుకును కాదని, ఒక సేవకుణ్ణి అని తెలిసింది. అంతా సవ్యంగానే వుంది—పెళ్ళివారి పల్లకి వస్తున్నట్టు కబురు తెలిసింది. అందరూ సంతోషించారు. రామప్పను చూడగానే రాజుగారు 'ఇంత సేపూ ఎక్కడవున్నావు రామప్పా!' అన్నారు.

‘ఏటికి స్నానానికి వెళ్ళాను ప్రభూ!’ అన్నాడు రామప్ప, చిరునవ్వు నవ్వుతూ.

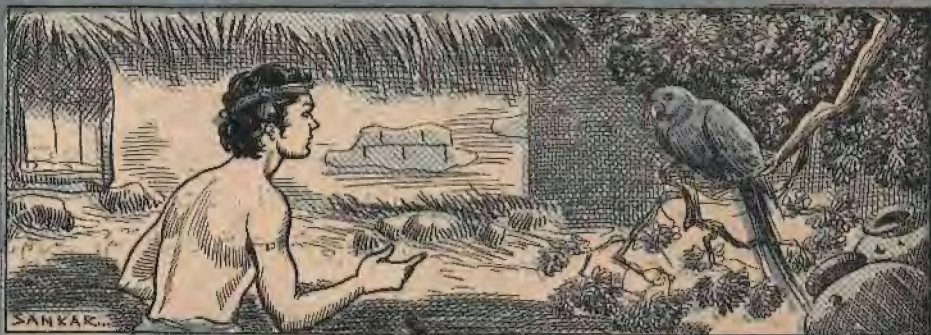
‘అక్కడ నా అన్నా, పదినే చిక్కులో వున్నారు’ అనికూడా చెప్పాడు. వెంటనే రాజుగారు పల్లకి పంపించి, చిన్నప్పనూ భార్యనూ రప్పించారు.

రాజుగారి కుమార్తెకు వైభవంగా పెళ్ళి జరిగింది. రామప్పకూ, చిన్నప్పకూ ప్రభువు వారు విలువైన బహుమతులిచ్చారు. తరువాత అన్నాదమ్మలిద్దరూ వాళ్ళ ఊరికి ప్రయాణమయ్యారు. రామప్ప తనవంతు బహుమతులన్నీ అన్నకే ఇచ్చి, ‘అన్నయ్యా! నాకు పెళ్లామా, పిల్లలా! ఇవేం చేసుకొంటాను’ అనిచెప్పి, సోదరుడికే యిచ్చి వేశాడు. మళ్ళీ రామప్ప తన తాతల సాటి పూరి గుడిసె చేరుకొని, సుఖంగా వుంటున్నాడు. ఇలా వుంటూవుండగా మరి కొద్దిరోజులకల్లా అనాటి రామచిలుక

మళ్ళీ ఇక్కడికి వచ్చింది. ‘రామప్పా, రామప్పా!—మాట్లాడు రామప్పా!—రంగు అకు మంచిదా? వెండి అకు మంచిదా?’ అని అడిగింది.

అందుకు రామప్ప ‘తోటకు రంగు అకు మంచి, ఇంటికి పిల్లలూ పాపలూ మంచి, చింత లేని ఇల్లు అన్నిటికీ మంచి...’ అని బదులుచెప్పాడు. చిలుక సంతోషంతో అతనిని దీవించి తన దారిని అది వెళ్లిపోయింది.

ఆ తరువాత చిన్నప్పకు జ్ఞానం వచ్చింది. తన అత్యాక తనకే పాఠం చెప్పిందని గ్రహించాడు. తమ్ముణ్ణి తిన్నగా చూడక నిరసించినందుకు ఎంతో నొచ్చుకున్నాడు. చిలుక చెప్పిన మాటలలో అంతర్ధం గుర్తించి, వెంటనే తమ్ముణ్ణి చేరదీసుకుని అదరించాడు. అంతటినుండి అన్నాదమ్మలిద్దరిలో భేదభావాలూ, ఎక్కువ తక్కువలూ కనిపించలేదు లోకానికి.

రంగులబొమ్మ కథ - 5

గంగన్న మూడవసారి మళ్ళీ బయలుదేరి, మారువేషంతో రాక్షసుని కోటకు పోయాడు. అక్కడ వుండే అప్పరసను మంచిచేసుకొని, లోన ప్రవేశించాడు.

యథాప్రకారం జ్వాలాముఖుడు వచ్చి 'నరవాసన! నరవాసన!!' అంటూ హుంకరించాడు. భార్య మందలించగా, భోజనం చేసుకొని, మాయవీణచేత గానం చేయించాడు. అది చేసే అద్భుతగానానికి రాక్షసుడికి నిద్రపట్టేసింది.

గంగన్న ఒడుపుచూచి, ఈసారి ఆ వీణ తీసి చంకను పెట్టాడు. ఐతే, అది మహిమగల వీణ. పాడటమే కాదు, మాటాడుతుందికూడా. గంగన్న ఎత్తుకు పోతూవుంటే అది అరవటం ప్రారంభించింది. ఆ సందడికి రాక్షసుడు మేలుకొని, ఉగ్రుడై, గంగన్నను వెంబడించాడు. యుక్తిపరుడైన గంగన్న ఏమీ భయపడలేదు. పాదు వద్దకు చేరుకోగానే తను కిందికి దిగి, వెంటనే కత్తితో పాదు పరపరకోసివేశాడు.

ఉరకలువేసుకొంటూ వస్తూన్న రాక్షసుడు ఈ పాదు దిగే రావాలి. అలాగే చేశాడు వాడు. కాని, పాదు తెగిపోయి ఉండటంవల్ల జారి, జ్వాలాముఖుడు పర్వతంలా కిందపడి, భూమిలోపల మణిగిపోయాడు.

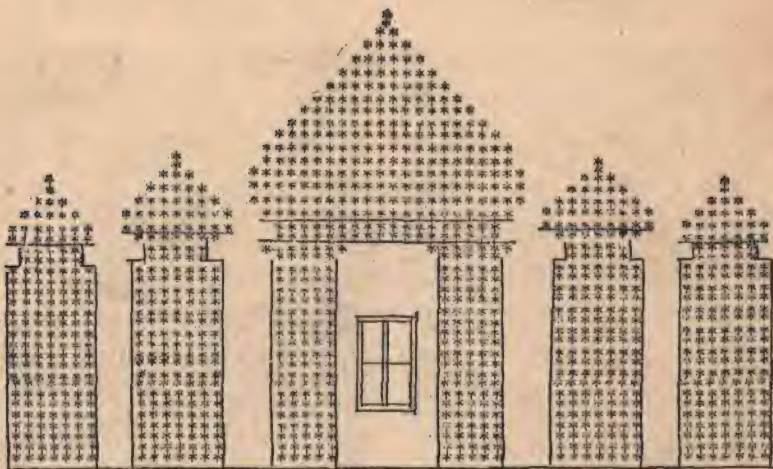
రాక్షసుడు ఇలా హఠాత్తుగా పరుగెత్తుకు రావటంతో, కంగారుపడి కోటలో అందరూ వానివెంట పరుగెత్తుకు వచ్చారు. కాని, కిందికి దిగలేకపోయారు.

జ్వాలాముఖుడి వీడ వదలగానే, గంగన్న తల్లి పసివాడిని దీవించి, ఇప్పుడు వెల్లడించింది, ఇంతవరకు చెప్పని అసలు రహస్యం—ఈ దుర్మార్గుడే తమ పూర్వుల ఐశ్వర్యమంతా కొల్లగొట్టి, వారిని బికారీలుగాచేశాడు అని. తను చేసినపనికి ఎంతో గర్వించాడు గంగన్న. కోటకు మార్గం ఏర్పరిచాడు.

తరువాత గంగన్న మళ్ళీ కోటకుపోయి అప్పరసను వలకరించాడు. ఆమె వానిని అనేక విధాల మెచ్చుకొంటూ, తను ఒక రాజకుమారినినీ, ఈ రాక్షసుడు బంధించాడని చెప్పింది. ఆమె పేరు సాగంధి. ఆమె కోరి గంగన్నను పెళ్లాడింది. గంగన్న కోట వశపరుచుకున్నాడు. తరువాత రాక్షసుడి భార్య లొంగిపోయి, గంగన్నకు సేవకురాలైంది.

బంగారు కోడి, ధనం సంచులు, మాయవీణ-వీటితో గంగన్నా, సాగంధి, గంగన్న తల్లి, ఎప్పటి వైభవం అనుభవిస్తూ సుఖంగా వుంటున్నారు.

ముచ్చటైన మూడు టైపు చిత్రాలు

పి. పెద్దిరాజు - చిట్టవలస

డి. ఎల్. వెంకటపతి - బెంగళూరు

ఎ. నరసింహరావు - సికింద్రాబాద్

ఫోటోవ్యాఖ్యల ఫోటీ :: బహుమానం రు. 10 లు

1954 ఫిబ్రవరి నెల సంచికలో ప్రకటింపబడే ఫోటోలకు నమూనాలు

★ పై ఫోటోలకు నరిబన వ్యాఖ్యలు ఒక్క మాటలోగానీ, చిన్న వాక్యంలోగానీ కావాలి. రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం వుండాలి.

★ డిసెంబర్ 10-వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. తరువాత చేరే వ్యాఖ్యలు ఎంతమాత్రమూ పరిశీలించబడవు.

★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా వున్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 10/-లు బహుమానం.

★ వ్యాఖ్యలు రెండూ ఒకపోస్తుకార్డుపైన(వాసి, ఈ అక్షరముకు పంపాలి:-చందమామ ఫోటో వ్యాఖ్యల ఫోటీ, మద్రాసు-26.

జనవరి నెల చందమామలో

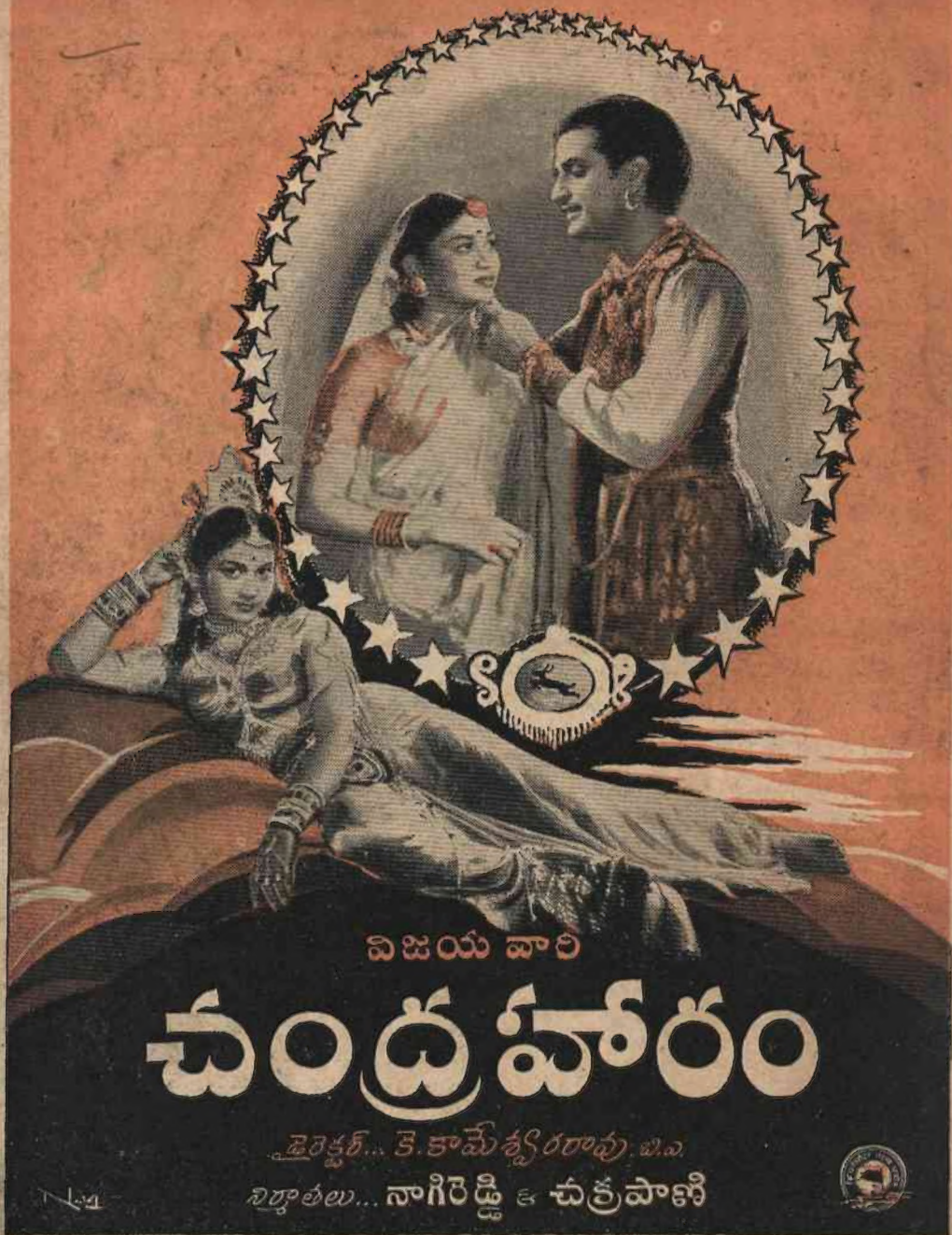
ప్రచురింపబడే ఫోటోలకుగాను, ఈ దిగువ ఉత్తమవ్యాఖ్యలకు బహుమతి యివ్వడమైనది

మొదటి ఫోటో : ఆటలో మూట | రెండవ ఫోటో : పాటులో మూట

పంపినవారు : కుమారి సి. పద్మావతి - కర్నూలు

బహుమతిపొందిన ఈ వ్యాఖ్యలు, పంపినవారి పేరుతోనూ జనవరి నెలలో ప్రచురిస్తాము. బహుమతిమొత్తం రు. 10/- జనవరి సంచిక వెలువడిన వెంటనే పంపబడుతుంది.

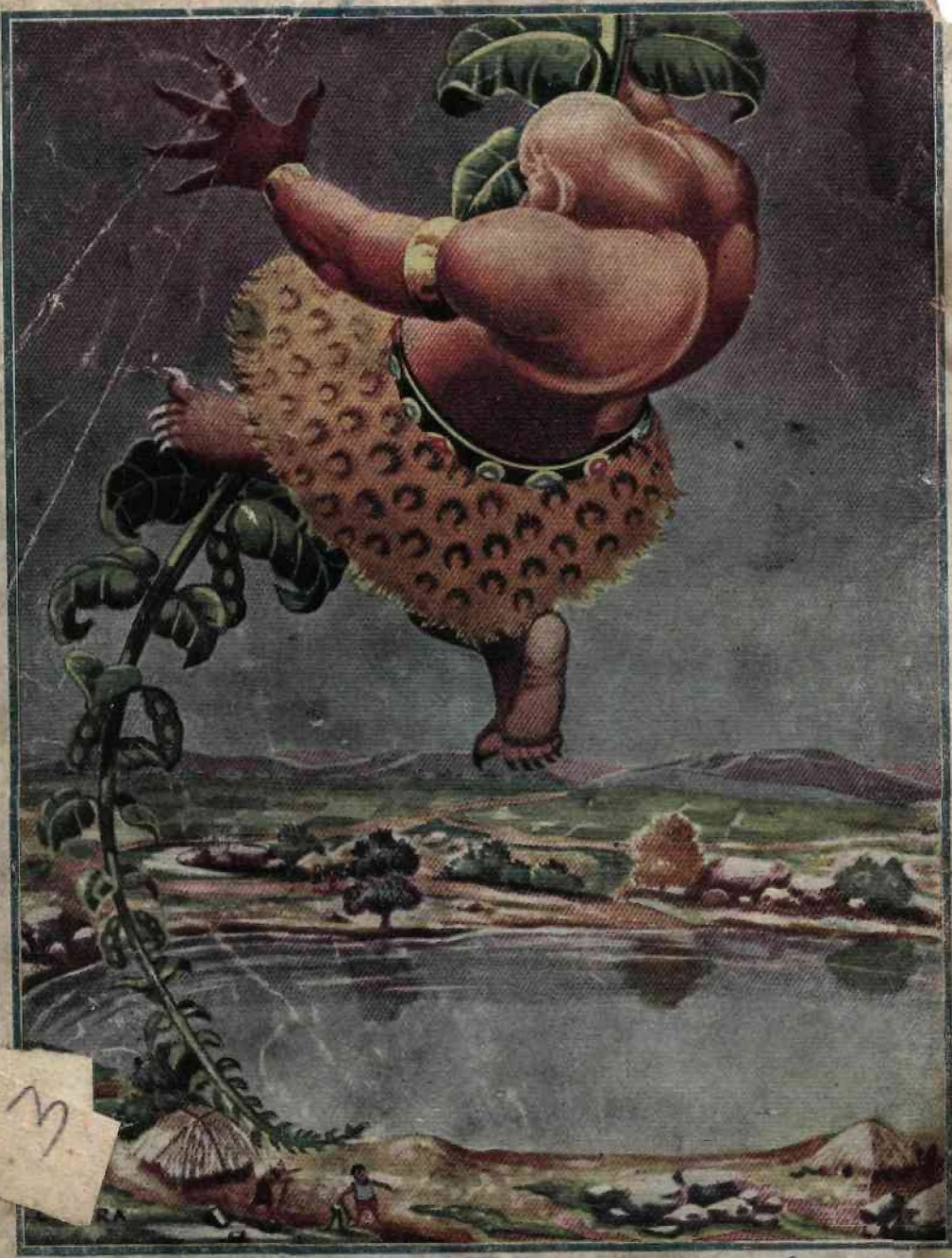

బహుమతి
ఫౌండేషన్ వ్యాఖ్య

తేడుబొంగలు

పంపినవారు :
ఆర్. ఎస్. బాస్ - విజయనగరం

రంగులబొమ్మ కథ - స. ప బొమ్మ